

ДНЕВНИКЪ

(стенографски)

на

XV-то обикновено Народно събрание.

Втора редовна сесия.

XXXII заседание, срѣда, 13 мартъ 1913 г.

(Открито отъ подпрѣседателя г. А. Буровъ, въ 3 ч. 5 м. слѣдъ пладне)

Прѣседателствующъ А. Буровъ: (Звъни) Засѣданието се отваря.

Моля г. секретаря да прочете списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители.

Секретарь М. Гайдовъ: (Прочита списъка. Отсѣдствуватъ г. г. народнитѣ прѣдставители: Желѣзъ Абаджиевъ, Несторъ Абаджиевъ, Хафузъ Садъкъ Алиевъ, Хасанъ-бей Апти-беевъ, Петъръ Бабаджановъ, д-ръ Мичо Багаровъ, Димитъръ х. Баневъ, Петъръ Бешковъ, Илия С. Бобчевъ, Димитъръ Бръчковъ, Деко Ванковъ, д-ръ Никола Георгиевъ, Стефанъ Георгиевъ, Витанъ Герасимовъ, Георги Губидѣльниковъ, Стефанъ Гѣбовъ, Тодоръ Даскаловъ, Богданъ Дачевъ, Мурадъ-бей Джевдедовъ, Георги Диневъ, Добри Добревъ, Димитъръ Драгиевъ, д-ръ Асѣнъ Златевъ, Михо Каравасилевъ, Иванъ Капаровъ, Петъръ Козловъ, Григоръ х. Константиновъ, Никола Константиновъ, д-ръ Тодоръ Кръстевъ, Константинъ Ленковъ, Тодоръ Лунгаловъ, Димо Марковъ, Митю Милковъ, Цани Миховъ, Димитъръ Мицайковъ, Димитъръ Нарлиевъ, Никола Начевъ, Георги Недковъ, Василъ п. Николовъ, Киро Пановъ, Петъръ Папанчевъ, Иванъ Петровъ, Иванъ Пецовъ, Стефанъ Пиневъ, д-ръ Константинъ Помяновъ, Иванъ Поповъ, Стефанъ Поповъ, Тодоръ Пчеларовъ, Димитъръ Патѣмовъ, Василъ Радоевъ, Стефанъ Савовъ, Илия Стаматовъ, Василъ Стаменовъ, Петъръ Станчевъ, Михаилъ Такевъ, Апостолъ Урумовъ, Боянъ Ханджиевъ, Илия Цвѣтковъ, Тодоръ Чочевъ, Георги Шиваровъ и Алекси Щеревъ)

Прѣседателствующъ А. Буровъ: Отсѣдствуватъ 61 народни прѣдставители. Слѣдователно, Събранието има законния съставъ да засѣдава.

Прѣди да пристѣпимъ къмъ дневния редъ, има да съобща на г. г. народнитѣ прѣдставители, че прѣдседателството е разрѣшило слѣднитѣ отпуски: на троянския народенъ прѣдставител г. Дамянъ Не-

новъ — 1 день; на фердинандския г. Иванъ Русевъ — 2 дена; на пловдивския г. Христо Поповъ — 1 день.

Вънъ отъ това, постѣпили сѣ заявления за отпуски, които трѣбва да се разрѣшатъ отъ Народното събрание.

Отъ карловския народенъ прѣдставител г. д-ръ Мичо Багаровъ, който моли да му се разрѣши 4-дневенъ отпускъ. Които г. г. народни прѣдставители приематъ да му се разрѣши този отпускъ, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Сжщо така постѣпило е заявление отъ фердинандския народенъ прѣдставител г. Иванъ Младеновъ, който моли да му се разрѣши 2 дена отпускъ. Които г. г. народни прѣдставители сѣ съгласни да му се разрѣши исканиятъ отпускъ, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Постѣпили сѣ нѣколко питания и запитвания до г. г. министритѣ, които ще прочета по редъ:

Питане отъ новозагорския народенъ прѣдставител г. Василъ Константиновъ, къмъ г. военния министъръ. (Чете)

„Извѣстно ли е на г. военния министъръ, че още прѣди мобилизацията — къмъ първото число на мѣсецъ септемврий 1912 г. — били сѣ поржчани около 2.120 памучни антерии за новозагорския пѣши полкъ, които били доставени на врѣме?

„Извѣстно ли му е, че тѣзи антерии стоятъ и до днесъ въ склада, въ гр. Нова-Загора, когато 32 пѣши новозагорски полкъ прѣкара повече отъ 1 мѣсецъ врѣме въ одринскитѣ окопи, прѣзъ най-студеното врѣме на мразоветѣ, безъ да се използватъ тѣзи антерии?

„Не мисли ли г. военниятъ министъръ да поиска наказанието на виновнитѣ за тази, съ лоши послѣдствия, грѣшка?“

Запитване отъ търновския народенъ прѣдставител г. д-ръ Никола Генадиевъ, до г. министъръ-

председателя и министър на външните работи и изповяданията: (Чете)

„На основание чл. 107 от конституцията, честь имамъ да отправя слѣдующето запитване:

„Взело ли е правителството рѣшение по въпроса за доня на закриване на II-та редовна сесия на XV-то обикновено Народно събрание? При рѣшението на тоя въпросъ имало ли е правителството прѣдъ видъ, освѣтъ постановлението на чл. 127 отъ конституцията, което опрѣдѣля 15 мартъ като крайна дата на сесията при нормално свикване и нормално засѣдане на Народното събрание, още и измѣнението на тоя чл. 127, което продължи отъ 2 на 4 мѣсеца редовнитѣ годишни засѣдания на парламента, а тъй също двукратното отлагане на настоящата сесия на основание чл. 135 отъ конституцията?“

Отъ сѣщия народенъ прѣдставителъ, г. д-ръ Никола Геннадиевъ, е постъпило питане до г. министър-председателя и министъръ на външните работи и изповяданията: (Чете)

„Моля почитаемия шефъ на правителството да съобщи, какви мѣрки сж взети отъ Министерството на външните работи, за да се оповѣсти на европейската публика истината по неотдавнашнитѣ сражения на Чаталджа и за да се опровергаатъ лъжливитѣ извѣстия, изпращани отъ Цариградъ?“

Постъпило е и друго питане отъ думнишкия народенъ прѣдставителъ г. д-ръ Кирякъ Проваданиевъ, до г. министра на правосѣдието, което гласи: (Чете)

„На основание чл. 60 отъ правилника за вътрѣшния редъ на Народното събрание, питамъ г. министра на правосѣдието, да-ли гласуваниятъ законъ за мораториума засѣга и плащанията на наеми, дължими отъ хотелиери, бакали, кръчмари и въобще търговци, които не сж подъ знамената и които, въпрѣки военното положение, продължаватъ търговията си. Ако г. министърътъ на правосѣдието мисли, че наемитѣ отъ горната категория не се обематъ въ закона за мораториума, достатъчна ли ще бѣде отрицателната му декларация въ Народното събрание, за да могатъ сѣдилищата да се произнесатъ въ всѣки конкретенъ случай, че тия наеми сж вѣзискуеми, или пакъ ще трѣбва тая вѣзискуемостъ да се опрѣдѣли съ специаленъ законодателенъ актъ?“

Запитване отъ софийския народенъ прѣдставителъ г. Янко Сакъзовъ, до г. министра на войната, което резюмира разнитѣ питання и запитвания, които сѣщиятъ народенъ прѣдставителъ е отправилъ въ разни врѣмена до министра на войната. Това запитване гласи: (Чете)

„1. Защо не се освободятъ тия опълченци, които сж прѣминали прѣдѣлната възраст на войнска служба, както и цѣлия X наборъ, който е вече изслужилъ военната си тежба?“

„Защо не се освободятъ опълченцитѣ, които сж служили, като доброволци, въ сръбско-българската война?“

„Защо опълченци се назначаватъ на тежки, хамалски работи въ стара България и въ новитѣ земи?“

„Защо опълченци се държатъ въ първитѣ бойни линии подъ Одринъ, напр., и не се смѣняватъ съ мѣсци отъ по-млади и издържливи войници?“

„Защо данъчнитѣ, и така неправилно взети, ги оставятъ на тежка работа (втора дивизия, втора бригада въ Бургазъ, Нова-Загора и другадѣ), а други, като тия отъ Хасково ги отвеждатъ въ бойнитѣ полета?“

„2. Защо е оставено въ 37 наборъ да бѣдатъ взети за войници младежи, които едва сж навършили 17—18 години, слаби, болни, недагави (има и туберкулозни)?“

„Защо въ сѣщия наборъ е допуснато да се взематъ ученици и студенти, първитѣ на свършване VII класъ, а вторитѣ въ първитѣ курсове, и защо желающитѣ отъ тѣхъ да постъпятъ въ училищата не бѣдатъ освободени?“

„3. Защо ранени и болни войници се назначаватъ за ординарци при офицерскитѣ сѣмейства? Защо продължаватъ да се държатъ при тѣзи послѣднитѣ изобщо войници, като ординарци?“

„4. Защо отъ капелмайсторитѣ, артилерийски техници и оръжейни майстори се иска да повърнатъ даденитѣ имъ суми като възнаграждение въ врѣме на война и при минаване границата?“

„5. Защо е оставенъ въ Дойранъ, въ 7 Рилска дивизия, 26 допълнителна дружина, втора рота въ амбулантната команда да злоупотрѣбвява съ положението си фелдфебелътъ Антонъ Трайковъ, който споредъ оплакването на болнитѣ (50 души) буквално ги оставялъ да слабѣятъ, като е злоупотрѣбвявалъ съ храната на болнитѣ?“

„6. На подофицери и фелдфебели, назначени да изпълняватъ длъжността на ротни командири, слѣдва ли имъ се пѣтти и дневни, частитѣ на които подпадатъ подъ военния театъръ?“

„7. Комендантътъ на гарата Търново-Сейменъ, Константиновъ, е нанесълъ побой и е затворилъ за петъ дни гражданина Димитъръ Георгиевъ, вѣстникарь. Съ какво право комендантътъ върши туй беззаконие?“

„Моля Ви, г. министре, да отговорите на изброенитѣ тукъ въпроси, които не търпятъ бавене, а чакатъ своето законно нареждане.“

„Запитване до г. г. министър-председателя и министра на войната — сѣщо отъ софийския народенъ прѣдставителъ г. Янко Сакъзовъ — което гласи: (Чете)

„Въ моменти, когато побѣдена Турция е оставила сѣдбинитѣ си на рѣшението на европейскитѣ сили, когато тѣзи послѣднитѣ сж заявили на съюзницитѣ условията на мира, неразличаващи се отъ ония, които съюзницитѣ сж прѣдлагали и на които тѣ окончателно ще склонятъ, когато цѣль нашъ народъ подъ знамена, или вънъ отъ тѣхъ, очаква спасителния миръ, настъпъ ни изненадватъ нови кръвопролитни сражения при Чаталджа и неочаквано шурмуване на Одринъ.“

„Не въпросъ принципа на война или миръ между народитѣ повдигамъ азъ тукъ, а питамъ какви нови незначайни за народа и народното прѣдставителство политически или военни цѣли наложиха това ново кръвопролитие, което ще покоси хиляди и хиляди сѣщии човѣшки сѣщества?“

„Знаеики фиксиранитѣ и неизмѣнни почти международни рѣшения по условието за мира съ Турция, какъ е могло правителството да допусне такова едно безцѣлно и съ леко сърце прѣдприето шурмуване на една крѣпостъ, която никой, дори и самата Турция, не отказва отстъпването ѝ на България?“

Тѣзи сж питаннята и запитванията, които сж постъпили. Тѣ ще се съобщятъ въ най-близко врѣме на г. г. министритѣ и ще имъ се отговори въ засѣдане, което ще опрѣдѣли прѣдседателството.

Постъпило е едно прѣдложение отъ софийския народенъ прѣдставителъ г. Христо Ковачевъ, което гласи: (Чете)

„Г. министърътъ на вътрѣшните работи и народното здраве има щастливата идея да образува при министерството си: фондъ за помагане на ранени войници. За тая цѣль държавата отпусна 250.000 л., българското дружество „Червенъ кръстъ“ 50.000 л., г-жа Мария Ив. Гешова 10.000 л. и отъ други частни лица и учрѣждения отъ България и странство се

вносеха около 55.000 л., така че цѣлиятъ фондъ възлѣзе на около 130.000 л. За раздаването на помощитѣ се назначи по единъ комитетъ, отъ почтени граждани, въ София, Шуменъ, Враца, Пловдивъ, Бургазъ, Ямболъ, Стара-Загора, Разградъ, Хасково, Плевенъ, Търново и други градове. Въ софийския комитетъ, напр., влизатъ четирма народни прѣдставители, единъ офицеръ, трима професори, единъ директоръ на гимназия, двама учители и четирма адвокати, дами и други, а самото раздаване става срѣщу за вѣренъ и подпечатанъ списъкъ. Сумата, която се дава на едно лице, варира между 3—10 л. и въ рѣдки случаи до 20. Отъ 1 мартъ 1913 г. фондътъ, обаче, се е изчерпалъ и не се даватъ никакви помощи. Срѣдства на никъдъ не постѣпватъ, а пъкъ сега, когато излизатъ отъ болницитѣ тежко пострадалиятъ съ ампутирани ръцѣ и крака, осакатени и отслабнали до неузнаваемостъ войници, помощта е най-необходима. Свидѣтели сме съ каква голѣма благодарностъ, съ каква радостъ и изпълнено съ задоволство сърце бѣднитѣ нещастници на войната приемаха тия малки помощи. Тѣ се чувствуваха доволни, че отечеството не ги е забравило и радостно, безъ колѣбание, заявяваха, че щомъ оздравѣятъ, ще се върнатъ на бойното поле. За тия герои, особно за тежко заболѣлитѣ и осакатени, справедливо е държавата да отпусне една по-голѣма сума.

„Заради това моля Народното събрание да приеме слѣдното прѣдложение:

„Отпущатъ се отъ държавното съкровище за усиляване фонда за помагане на раненитѣ войници при Министерството на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве сто хиляди (100.000) л.“

Това прѣдложение е подписано отъ законното, изискуемо се отъ конституцията, число народни прѣдставители, слѣдователно подлежи да се тури на дневенъ редъ, и ще се тури на дневенъ редъ, като се разпаде същевременно на г. г. народнитѣ прѣдставители.

Пристъпваме къмъ дневния редъ.

Д-ръ Н. Генадиевъ: Г. прѣдседателю! Искамъ думата.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Има думата народниятъ прѣдставителъ г. д-ръ Генадиевъ.

Д-ръ Н. Генадиевъ: Исканъ да помоля г. министър-прѣдседателя да се съгласи, щото моята интерпелация по датата на закриването на сесията да бѣде разгледана прѣди 15 мартъ, защото само по такъвъ начинъ ще има практическа полза отъ нея: ще се даде едно правилно тълкувание на конституцията.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Г. министър-прѣдседателятъ иска ли да отговори?

Министър-прѣдседателъ И. Гешовъ: Не съмъ я получилъ още, г. Генадиевъ. Щомъ я получа, ще Ви кажа, да-ли ще мога да отговоря и кога.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Минаваме къмъ дневния редъ. Първата точка е: първо четене законопроекта за разрѣшение кредити за второто тримѣсечие отъ 1913 г. по редовния и извънредния бюджети, по бюджетитѣ на фондоветѣ и по бюджета за новоосвободенитѣ земи, както и за разрѣшение кредити за нови нужди.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ М. Гайдовъ: (Чете)

„Изложение на мотивитѣ

къмъ законопроекта за разрѣшение кредити за второто тримѣсечие отъ 1913 г. по редовния и извънредния бюджети, по бюджетитѣ на фондоветѣ и по бюджета за новоосвободенитѣ земи, както и за разрѣшение кредити за нови нужди.

„Г. г. народни прѣдставители,

„Прѣживяванитѣ отъ страната извънредни събития, поради които почитаемото Народно събрание, вмѣсто годишенъ бюджетъ, гласува прѣзъ декемврий миналата година $\frac{3}{12}$ отъ бюджета за 1912 г. за нуждитѣ на първото тримѣсечие на текущата година, още продължаватъ. По тази причина и сега като не можаха да се съставятъ и внесатъ за разгледане и гласуване приходо-разходнитѣ бюджетопроекти на царството въ старитѣ и разширенитѣ му прѣдѣли, както и ония на фондоветѣ за цѣлата 1913 г., става нужда да се гласуватъ кредити въ размѣръ на още $\frac{3}{12}$ отъ бюджетитѣ за 1912 г. и да се продължатъ разрѣшенитѣ кредити по бюджета за новоосвободенитѣ земи до 30 юний т. г. Освѣтъ това, необходимо е да се разрѣшатъ и кредити за откриване на нови служби, нетърпящи отлагане, за доставяне нѣкои материали, нужни за ефикасното водене борба противъ различнитѣ епидемии, които, вслѣдствие на войната, възможно е да се развиятъ въ по-голѣми размѣри, за доставяне нѣкои материали за мината „Перникъ“ неизбѣжно нужни поради увеличеното ѣ производство и въобще за доставки, работи и служби, които трѣбва да се извършатъ или откриятъ до 30 юний т. г., а тѣ или никакъ не сѣ прѣдвидени въ бюджета за 1912 г., или пъкъ стойността имъ надминава сумата на кредититѣ по бюджета за сѣщата година.

„Като прѣдставямъ настоящия законопроектъ за разрѣшение кредити, съ които да се задоволятъ надлежнитѣ нужди и се осигури правилниятъ вървежъ на всички служби, имамъ честъ да помоля г. г. народнитѣ прѣдставители да го разгледатъ и гласуватъ.

„София, мартъ 1913 г.

„Министъръ на финанситѣ: Т. Теодоровъ.

„Законопроектъ

за разрѣшение кредити за второто тримѣсечие отъ 1913 г. по редовния и извънредния бюджети, по бюджетитѣ на фондоветѣ и по бюджета за новоосвободенитѣ земи, както и за разрѣшение кредити за нови нужди.

„Чл. 1. Разрѣшаватъ се на министритѣ кредити да извършватъ разходи за второто тримѣсечие отъ 1913 г. въ размѣръ на $\frac{3}{12}$ отъ кредититѣ по редовния и извънредния бюджети на царството и по бюджетитѣ на фондоветѣ за 1912 г. и за прѣдвиденитѣ въ тѣзи бюджети нужди, като оставатъ въ сила всички постановления, съдържащи се въ тия бюджети.

„Чл. 2. Прѣдоставя се на министра на финанситѣ правото да разрѣшава да се ангажира държавното съкровище въ разходи за веществени разходи по-голѣми отъ $\frac{1}{12}$ отъ кредититѣ за 1912 г. за всѣки случай поотдѣлно, въ онѣзи случаи, когато прѣдвиденитѣ въ бюджета за 1912 г. веществени разходи по естеството си или поради по-рано поети чрѣзъ договори задължения или по силата на специални законоположения подлежатъ да бѣдатъ удовлетво-

реми пръв път първите шест месеца на годината въ-
размър по-голям от $\frac{1}{12}$ части.

„Чл. 3. Разрешават се на министрите кредити
да извършват разходи за второто тримесечие от
1913 г. въ размър на разрешените суми и предви-
дени нужди въ бюджета за новоосвободените земи
за първите три месеца на сжщата 1913 г.

„Чл. 4. Разрешават се на министрите кредити
на сума 2.732.696 л. за следните нужди:

„По Върховното правителство:

„а) за обдържането на Негово Царство Височество Престононаследника от 1 януарий 1913 г. до 30 юний с. г.	120.000 л.
„б) за доставяне мобили за Министер- ския съветъ	4.300 „
„в) за отопление и осветление на Ми- нистерския съветъ	600 „
Всичко по Върховното правителство	124.900 л.

„По Държавните дългове:

„а) за заплатата на персонала от 1 априлий до 30 юний 1913 г. съгласно чл. 18 отъ закона за управлението на държавните и гарантираните от дър- жавата дългове, споредъ приложената таблица	10.830 л.

**„По Министерството на вътрешните
работи и народното здраве:**

„а) за заплатата на лѣкари и аптекари чужденци, съ контрактъ, за борба про- тивъ епидемията. Лѣкарите съ заплатата до 1.000 л. мѣсечно, аптекарите до 500 л., като не имъ се правятъ одрѣжки за да- тъкъ занятие, върхнини и пенсия (за лѣ- карите 145.000 л., за аптекарите 15.000 л.)	160.000 л.
„б) пѣтни безотчетно на чужденците лѣкари и аптекари за идването имъ до София и връщането имъ обратно, всичко по 400 л. за първите, и 300 л. за вто- ритъ и пѣтни и дневни пари по смѣтка за обиколките имъ въ страната вънъ отъ постоянните имъ мѣстослужения, съ- гласно закона за чиновниците	110.000 „
„в) за заплатата на ваксинатори, де- зинфектори и други служащи до 100 л. мѣсечно	120.000 „
„г) пѣтни и дневни пари на ваксина- торите, дезинфекторите и служащите, съгласно закона за чиновниците	90.000 „
„д) помощи на хигиеническите съ- вети по опредѣлението на Върховния медицински съветъ	100.000 „
„е) за доставяне лѣкарства, серуми, ваксина и други подобни	200.000 „
„ж) за доставяне дезинфекционни ма- шини, формалинови и амонячни апарати, прѣскалки за дезинфекция, спринцовки за подкожни инжекции, резервни игли	282.000 „
„з) бактериологически лаборатории	50.000 „
„и) дрехи за дезинфекторите, грѣлки, подложки, кофи и др. нужни за бол- ните вещи	25.000 „
Всичко по Министерството на въ- трешните работи и народното здраве	1.137.000 л.

„По Министерството на финансите:

„а) за заплатата отъ 1 априлий до
30 юний 1913 г. на персонала въ бюрото
за реквизицията: единъ началникъ съ

4.800 л. годишно, единъ помощникъ на
началника съ 3.600 л. годишно, двама
помощници на началника съ по 3.300 л.
годишно, четирма книговодители съ по
1.800 л., единъ архиваръ-регистраторъ съ
2.400 л. и за писари и разсиленъ 1.155 л. . . . .

7.305 л.

„б) за описване и опредѣляне данъ-
ците: поземеленъ, сгради, занятие и вое-
ненъ въ новоосвободените земи (заплати,
надници и вещевени разноси) . . . . .

50.000 „

„в) за привеждане въ извѣстностъ не-
доборите отъ данъците въ новите земи . . . . .

15.000 „

„г) за персоналъ и вещевени разно-
ски по ликвидиране реквизицията . . . . .

15.000 „

„д) за написване данъчните книжки . . . . .

50.000 „

Всичко по Министерството на финан-
сите . . . . .

137.305 л.

**„По Министерството на търговията,
промишлеността и труда:**

„а) доставяне за мината „Перникъ“
разни материали: дървени, желѣзни,
тухли, камъни, циментъ и др., каквито
сж изброени въ § 61 отъ бюджета на сж-
щото министерство за 1912 г. . . . .

700.000 л.

„б) доставяне разни машини, вентила-
тори, асансьори, помпи, релси и др., как-
вито сж изброени въ § 62 отъ бюджета
на сжщото министерство за 1912 г. . . . .

150.000 „

„в) поддържане електрическото освѣт-
ление, купуване разни руднични лампи
и принадлежностите имъ, колазово масло
и др., каквито сж изброени въ § 65 отъ
бюджета на сжщото министерство за
1912 г. . . . .

75.000 „

„г) купуване коне, кола, фуражъ и
снаряжение за конете и др. разходи по
експлоатацията на мината „Перникъ“
(§ 67 отъ бюджета на сжщото министер-
ство за 1912 г.) . . . . .

25.000 „

Всичко по Министерството на тър-
говията, промишлеността и труда . . . . .

950.000 л.

**„По Министерството на земледѣлието
и държавните имоти:**

„а) за пазачи, работници и служащи
по издирване пазене и експлоатация
на държавните имоти въ новоосвобо-
дените земи съ мѣсечна или дневна
заплата . . . . .

10.000 л.

Всичко по Министерството на земе-
дѣлието и държавните имоти . . . . .

10.000 л.

**„По Министерството на обществените
сгради, пѣтищата и благоустройството:**

„а) за постройка на изолационни ба-
раки . . . . .

100.000 л.

Всичко по Министерството на обще-
ствените сгради, пѣтищата и благо-
устройството . . . . .

100.000 л.

**„По Министерството на желѣзниците,
почтите и телеграфите:**

„Главната дирекция на желѣзниците
и пристанищата:

„а) пѣтни и дневни пари за команди-
ровки въ новоосвободените земи (§ 23
отъ бюджета за сжщите земи) . . . . .

100.000 л.

Всичко по Главната дирекция на
желѣзниците и пристанищата . . . . .

100.000 л.

„Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните:

„а) за канцеларски разноси, купуване пишущи машини, такса и абонаментът за вода, чистене зданията, отходните мѣста, комините и пр. (§ 66 отъ бюджета на сѣщото министерство за 1912 г.) . . . . . 15.000 л.

„б) възнаграждение съ дневна заплата най-много до 3 л. на врѣмenni служащи и врѣменно наети лица за замѣстници на раздавачите и междуселските куриери (§ 87 отъ бюджета на сѣщото министерство) . . . . . 10.000 „

„в) наемъ за допълнителенъ телефоненъ нумераторъ при Софийската телеграфо-почтенска станция . . . . . 7.661 „

„г) прѣнасяне на пощата по сухо-почтенските трактове; съ параходите, по желѣзниците и отъ вагоните до гарите и обратно въ новоосвободените земи (§ 8 отъ бюджета за новоосвободените земи) . . . . . 10.000 „

„д) пътни и дневни пари за командировки въ новоосвободените земи (§ 11 отъ бюджета за новоосвободените земи) . . . . . 30.000 „

„е) за купуване на телеграфо-почтенски и телефонни прѣдмети и материяли, нужни за постройката и поддържането на съществуващите линии: за рѣчна работа, прѣвозъ на материалите и др., каквито сѣ изброени въ § 12 отъ бюджета за новоосвободените земи . . . . . 70.000 л.

„ж) за врѣмenni служащи и врѣменно наети лица съ дневна заплата (надница) най-много до 3 л. въ новоосвободените земи . . . . . 20.000 „

„Всичко по Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните . . . . . 162.661 л.

„Всичко по Министерството на желѣзниците, пощите и телеграфите . . . . . 262.661 л.

„А всичко по разните министерства . . . . . 2.732.696 л.

„Чл. 5. Разходите по чл. 4 да се покриватъ отъ редовните приходи по бюджета за 1913 г. и да се отнесатъ къмъ сѣщия бюджетъ при гласуването му, като се слѣятъ съ кредитите по съответните тѣмъ параграфи.

„Чл. 6. Разрѣшава се на министрите да събиратъ приходите за 1913 г. въз основа на съществуващите закони и правилници.“

№ по редъ	Наименование на длѣжностите	Прѣдвидено прѣз 1912 г.			Прѣдвидено отъ 1 априлий до 30 юний 1913 г.			Прѣдвидено въ повече			Исметъ се вреди за 3 мѣсеца, отъ 1 априлий до 30 юний 1913 г.
		Число	Годишна заплата	Всичко	Число	Годишна заплата	Всичко	Число	Годишна заплата	Всичко	
1	Началникъ	1	6.000	6.000	1	7.200	7.200	—	—	1.200	300
2	Помощникъ на начальника	—	—	—	1	5.400	5.400	1	5.400	5.400	1.350
3	Секретаръ	—	—	—	1	3.600	3.600	1	3.600	3.600	900
4	Подсекретаръ	1	2.700	2.700	2	2.700	5.400	1	2.700	2.700	675
5	Счетоводителъ	1	3.600	3.600	1	4.800	4.800	—	—	1.200	300
6	Помощникъ на счетоводителя	—	—	—	1	3.900	3.900	1	3.900	3.900	975
7	Чинovníкъ на иностр. кореспонденция	1	3.600	3.600	1	3.900	3.900	—	—	300	75
8	Книгководителъ I класъ	1	3.800	3.800	1	3.600	3.600	—	—	300	75
9	Книгководителъ II класъ	1	2.400	2.400	3	3.000	9.000	2	3.300	6.600	1.650
10	Книгководителъ III класъ	3	2.040 } 1 × 1.300 }	5.880	6	2.700	16.200	8	2.700	10.320	2.580
11	Бройци	2	1.320	2.640	4	1.500	6.000	2	1.500	3.360	840
12	Архиваръ	1	2.220	2.220	1	2.700	2.700	—	—	480	120
13	Помощникъ архиваръ	1	1.800	1.800	1	2.100	2.100	—	—	300	75
14	Писаръ по иностр. кореспонденция	—	—	—	1	1.800	1.800	1	1.800	1.800	450
15	Писаръ	1	1.200	1.200	1	1.500	1.500	—	—	300	75
16	Разсильни	2	1.020	2.040	3	1.200	3.600	1	1.200	1.560	390
	Всичко	16	—	37.380	29	—	80.700	13	—	43.320	10.830

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Ще се гласува. Които г. г. народни прѣдставители приематъ на първо четене законопроекта тѣй, както се прочете отъ г. секретаря, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събраието приема.

Има думата г. министърътъ на финансите.

Министъръ Т. Теодоровъ: Г. г. народни прѣдставители! Понеже въпросниятъ законопроектъ за гласуване на $\frac{3}{12}$ части тѣй, както сѣ въ бюджета съ нѣкои малки допълнения, които се прибавиха по Министерството на вътрѣшните работи и по другите министерства не прѣдизвика никакви дебати и обсъждания, азъ ще моля, прѣдъ видъ на малкото дни, които оставатъ отъ сесията, ако не бѣде прѣдължена — въпросъ, който ще бѣде разрѣшенъ или

утрѣ, или други денъ най-късно — да се даде спѣшностъ на този законопроектъ и второто му четене да стане сега.

Азъ имамъ да прѣдложа само едно измѣнение въ § 4, а други измѣнения нѣма да ставатъ.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Г. г. народни прѣдставители! Полагамъ на гласуване прѣдложението на г. министра на финансите, да се даде спѣшностъ на законопроекта. Които г. г. народни прѣдставители сѣ съгласни да се даде спѣшностъ и да се пристѣпни къмъ второто четене на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събраието приема.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта на второ четене.

Секретарь М. Гайдовъ: (Чете)

„З а к о н ъ

за разръшение кредити за второто тримъсечие отъ 1913 г. по редовния и извънредния бюджети, по бюджетитъ на фондовете и по бюджета за новоосвободенитъ земи, както и за разръшение кредити за нови нужди.“

Прѣседателствующъ А. Буровъ: Които г. г. народни прѣдставители приематъ заглавието на законопроекта тъй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Секретарь М. Гайдовъ: (Чете)

„Чл. 1. Разръшаватъ се на министритъ кредити да извършватъ разходи за второто тримъсечие отъ 1913 г. въ размѣръ на $\frac{3}{12}$ отъ кредититъ по редовния и извънредния бюджети на царството и по бюджетитъ на фондовете за 1912 г. и за прѣдвиденитъ въ тѣзи бюджети нужди, като оставатъ въ сила всички постановления, съдържащи се въ тия бюджети.“

Прѣседателствующъ А. Буровъ: Ще се гласува. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ чл. 1 на законопроекта тъй, както се прочете, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Секретарь М. Гайдовъ: (Чете)

„Чл. 2. Прѣдоставя се на министра на финанситъ правото да разръшава да се ангажира държавното съкровище въ разходи за веществени разноси по-големи отъ $\frac{6}{12}$ отъ кредититъ за 1912 г. за всѣки случай потдѣлно, въ онѣзи случаи, когато прѣдвиденитъ въ бюджета за 1912 г. веществени разходи по естеството си, или поради по-рано поети чръзъ договори задължения, или по силата на специални законоположения, подлежатъ да бѣдатъ удовлетворени прѣзъ първитъ шестъ мѣсеца на годината въ размѣръ по-големъ отъ $\frac{6}{12}$ части.“

Прѣседателствующъ А. Буровъ: Ще се гласува. Които г. г. народни прѣдставители приематъ чл. 2 на законопроекта тъй, както се прочете, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Секретарь М. Гайдовъ: (Чете)

„Чл. 3. Разръшаватъ се на министритъ кредити да извършватъ разходи за второто тримъсечие отъ 1913 г. въ размѣръ на разръшенитъ суми и прѣдвидени нужди въ бюджета за новоосвободенитъ земи за първитъ три мѣсеца на сѣщата 1913 г.“

Прѣседателствующъ А. Буровъ: Ще се гласува. Които г. г. народни прѣдставители приематъ чл. 3 на законопроекта тъй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Секретарь М. Гайдовъ: (Чете)

„Чл. 4. Разръшаватъ се на министритъ кредити на сума 2.782.696 л. за слѣднитъ нужди:

„По Върховното правителство:

„а) за одбържането на Негово Царско Височество Прѣстолонаслѣдника отъ 1 януарий 1913 г. до 30 юний с. г. . . . . 120.000 л.

„б) за доставяне мобили за Министерския съвѣтъ . . . . . 4.300 „

„в) за отопление и освѣтление на Министерския съвѣтъ . . . . . 600 „

Всичко по Върховното правителство . . . . . 124.900 л.

„По Държавнитъ дългове:

„а) за заплата на персонала отъ 1 априлий до 30 юний 1913 г., съгласно чл. 18 отъ закона за управлението на държавнитъ и гарантиранитъ отъ държавата дългове, споредъ приложената таблица . . . . . 10.880 л.

„По Министерството на вътрѣшнитъ работи и народното здраве:

„а) за заплата на лѣкари и аптекари чужденци, съ контрактъ за борба противъ епидемитъ. Лѣкаритъ съ заплата до 1.000 л. мѣсечно, аптекаритъ до 500 л., като не имъ се правятъ одрѣжки за данѣтъ замятие, врѣхнини и пенсия (за лѣкаритъ 145.000 л., за аптекаритъ 15.000 л.) . . . . . 160.000 л.

„б) пѣтни безотчетно на чужденцитъ лѣкари и аптекари за идването имъ до София и връщането имъ обратно, всичко по 400 л. за първитъ, и 300 л. за вторитъ и пѣтни и дневни пари по смѣтка за обиколкитъ имъ въ страната вънъ отъ постоянитъ имъ мѣстослужения, съгласно закона за чиновницитъ . . . . . 110.000 „

„в) за заплата на ваксинатори, дезинфектори и други служащи до 100 л. мѣсечно . . . . . 120.000 „

„г) пѣтни и дневни пари на ваксинаторитъ, дезинфекторитъ и служащитъ, съгласно закона за чиновницитъ . . . . . 90.000 „

„д) помощи на хигиеническитъ свѣти по опрѣдѣлението на Върховния медицински съвѣтъ . . . . . 100.000 „

„е) за доставяне лѣкарства, серуми, ваксина и други подобни . . . . . 200.000 „

„ж) за доставяне дезинфекционни машини, формалинови и амонячни апарати, прѣскалки за дезинфекция, спринцовки за подкожни инжекции, резервни игли . . . . . 282.000 „

„з) бактериологически лаборатории . . . . . 50.000 „

„и) дрехи за дезинфекторитъ, грѣлки, подложки, кофи и др. нужни за болнитъ вещи . . . . . 25.000 „

Всичко по Министерството на вътрѣшнитъ работи и народното здраве . . . . . 1.187.000 л.

„По Министерството на финанситъ:

„а) за заплата отъ 1 априлий до 30 юний 1913 г. на персонала въ бюрото за реквизицията: единъ началникъ съ 4.800 л. годишно, единъ помощникъ на началника съ 3.600 л. годишно, двама помощници на началника съ по 3.300 л. годишно, четирма книговодители съ по 1.800 л., единъ архиваръ-регистраторъ съ 2.400 л. и за писари и разсилетъ 1.155 л. . . . . 7.305 л.

„б) за описване и опрѣдѣляне данѣнитъ: поземеленъ, сгради, занятие и воененъ въ новоосвободенитъ земи (заплати, надници и веществени разноси) . . . . . 50.000 „

„в) за привеждане въ извѣстность недоборитъ отъ данѣцитъ въ новитъ земи . . . . . 15.000 „

„г) за персоналъ и веществени разноси по ликвидирание реквизицията . . . . . 15.000 „

„д) за написване данѣчнитъ книжки . . . . . 50.000 „

Всичко по Министерството на финанситъ . . . . . 187.305 л.

„По Министерството на търговията, промишлеността и труда:

„а) доставяне за мината „Перникъ“ разни материяли: дървени, желѣзни,

тухли, камъни, циментъ и др., каквито сж изброени въ § 61 отъ бюджета на сжщото министерство за 1912 г. . . . . 700.000 л.

„б) доставяне разни машини, вентилатори, асансьори, помпи, релси и др., каквито сж изброени въ § 62 отъ бюджета на сжщото министерство за 1912 г. . . . . 150.000 „

„в) поддържане електрическото осветление, купуване разни руднични лампи и принадлежноститъ имъ, колзово масло и др., каквито сж изброени въ § 65 отъ бюджета на сжщото министерство за 1912 г. . . . . 75.000 „

„г) купуване коне, кола, фуражъ и снаряжение за конетъ и др. разходи по експлоатацията на мината „Перникъ“ (§ 67 отъ бюджета на сжщото министерство за 1912 г.) . . . . . 25.000 „

„Всичко по Министерството на търговията, промишлеността и труда . . . . . 950.000 л.

„По Министерството на земледелието и държавнитъ имоти:

„а) за пазачи, работници и служащи по издирване, пазене и експлоатация на държавнитъ имоти въ новоосвободенитъ земи съ мѣсечна или дневна заплата . . . . . 10.000 л.

„Всичко по Министерството на земледелието и държавнитъ имоти . . . . . 10.000 л.

„По Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството:

„а) за постройка на изолационни бараки . . . . . 100.000 л.

„Всичко по Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството . . . . . 100.000 л.

„По Министерството на желѣзницитъ, почитъ и телеграфитъ:

„Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата:

„а) пѣтни и дневни пари за командировкитъ въ новоосвободенитъ земи (§ 23 отъ бюджета за сжщитъ земи) . . . . . 100.000 л.

„Всичко по Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата . . . . . 100.000 л.

„Главната дирекция на почитъ, телеграфитъ и телефонитъ:

„а) за канцеларски разноси, купуване пишущи машини, такса и абонаментъ за вода, чистене зданията, отходнитъ мѣста, коминитъ и пр. (§ 66 отъ бюджета на сжщото министерство за 1912 г.) . . . . . 15.000 л.

„б) възнаграждение съ дневна заплата най-много до 3 л. на врѣмenni служащи и врѣменно наети лица за замѣстници на раздавачитъ и междуселскитъ куриери (§ 87 отъ бюджета на сжщото министерство) . . . . . 10.000 „

„в) наемъ за допълнителенъ телефоненъ нумераторъ при Софийската телеграфо-поченска станция . . . . . 7.661 „

„г) прѣнасяне на пощата по сухопощенскитъ трактове, съ параходитъ, по желѣзницитъ и отъ вагонитъ до гаритъ и обратно въ новоосвободенитъ земи (§ 8 отъ бюджета за новоосвободенитъ земи) . . . . . 10.000 „

„д) пѣтни и дневни пари за командировки въ новоосвободенитъ земи (§ 11 отъ бюджета за новоосвободенитъ земи) . . . . . 30.000 л.

„е) за купуване на телеграфо-поченски и телефонни прѣдмети и материяли, нужни за постройката и поддържането на сжществуващитъ линии: за рѣчна работа, прѣвозъ на материялитъ и др., каквито сж изброени въ § 12 отъ бюджета за новоосвободенитъ земи . . . . . 70.000 „

„ж) за врѣмenni служащи и врѣменно наети лица съ дневна заплата (надница) най-много до 3 л. въ новоосвободенитъ земи . . . . . 20.000 „

„Всичко по Главната дирекция на почитъ, телеграфитъ и телефонитъ . . . . . 162.661 л.

„Всичко по Министерството на желѣзницитъ, почитъ и телеграфитъ . . . . . 262.661 л.

„А всичко по разнитъ министерства . . . . . 2.732.696 л.

Прѣседателствующъ А. Буровъ: Има думата г. министърътъ на финанситъ.

Министъръ Т. Теодоровъ: Г. г. народни прѣдстатели! Само въ единъ параграфъ ще трѣбва да се направи една малка поправка. Тя се състои въ слѣдующето. Министерството на вжтрѣшнитъ работи, което иска да се направи тази поправка, намѣрило, че освѣтъ чужденци лѣкари и аптекари, каквито ще стане нужда да се условятъ, ще има нужда да се условятъ и фелдшери. И затова въ кредита по Министерството на вжтрѣшнитъ работи и народното здраве, въ пунктъ а и въ пунктъ б, дѣто се говори само за лѣкари и аптекари чужденци, ще се прибави една дума и ще се каже: „Лѣкари, фелдшери и аптекари чужденци“.

Тази е първата поправка. Сжщо така и въ пунктъ б, тамъ дѣто е казано: (Чете) „ . . . аптекари за идването имъ до София и връщането имъ обратно, всичко по 400 л. за първитъ, и 300 л. за вторитъ“, ще се каже: „за вторитъ и третитъ“, защото въ тоя пунктъ ще се пишатъ, освѣтъ лѣкари и аптекари, още и фелдшери.

И най-послѣ, пакъ въ сжщия пунктъ, министерството намѣри . . .

Х. Поповъ: Нѣма ли да се опрѣдѣли какво ще получаватъ фелдшеритъ?

Министъръ Т. Теодоровъ: Да.

Х. Поповъ: Трѣбва да се опрѣдѣли сумата.

Министъръ Т. Теодоровъ: За фелдшеритъ заплатата ще бѣде до 500 л., сжщо както и за аптекаритъ. Ще се каже „за фелдшеритъ и аптекаритъ до 500 л.“. А цифрата до 1.000 л. мѣсечно, която е прѣдвидена като заплата за чужденцитъ лѣкари-специалисти ще се увеличи до 1.200 л., защото прѣговоритъ, които сж водени сега, за идването въ България на специалисти лѣкари, които тукъ се иматъ прѣдъ видъ и такива специалисти, каквито ние нѣмаме, сж показали, че хората нѣма да дойдатъ даже и при 1.000 л. мѣсечна заплата. Истина е, че тѣ нѣма да бѣдатъ дълго врѣме тука — тѣ ще бѣдатъ само 2—3 мѣсеца, — но затова свое депласиране тия хора специалисти по епидемически болести, отъ познанията на които ние имаме особено голѣма нужда, не искатъ да дойдатъ и при 1.000 л. мѣсечна заплата. Така че, ние ще молимъ да се увеличи тая заплата до 1.200 л. Но това не значи, че на всички заплатата ще бѣде 1.200 л. Има и такива, на които ще се дадатъ 600 л., други, на които ще се дадатъ 800 л., а има и такива, на които ще трѣбва да се даде 1.200 л. мѣсечно. Трѣбва да се има прѣдъ видъ, че тия лѣкари

нѣма да се пазематъ направо отъ министерството, а ще се взематъ лица само по прѣпорѣка отъ извѣстни лѣкарски институти въ странство, които могатъ да бѣдатъ полезни за тази работа.

Съ тѣзи поправки, моля да се гласува този параграфъ. Други поправки нѣма. Сега, въ съответствие съ това, понеже се прибавятъ думитѣ: „и фелдшери“, трѣбва да се измѣни и цифрата на кредита 160.000 л., като стане 180.000 л.; кредитътъ 110.000 л. въ пунктъ б ще стане 100.000 л.; а въ пунктъ в 120.000 л., ще стане 110.000 л. По този начинъ цѣлата сума нѣма да се измѣни, кредитътъ ще си остане сѣщиятъ, а само ще прѣнесемъ суми отъ една буква въ друга.

Така сѣщо въ съответствие съ това и сумата 145.000 л. въ пункта а ще стане 165.000 л. Общата цифра на кредита не се измѣнява, а се измѣнява само това, че се вписватъ фелдшеритѣ съ 500 л. мѣсечна заплата и се промѣняватъ цифритѣ за еднитѣ и другитѣ.

Съ тѣзи измѣненія, моля да се гласува този членъ.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Ще се гласува. Които г. г. народни прѣдставители приематъ чл. 4, съ измѣненіята прѣдложени отъ г. министра на финанситѣ, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Секретаръ М. Гайдовъ: (Чете)

„Чл. 5. Разходитѣ по чл. 4 да се покриватъ отъ редовнитѣ приходи по бюджета за 1913 г. и да се отнесатъ къмъ сѣщия бюджетъ при гласуването му, като се слѣятъ съ кредититѣ по съответнитѣ тѣмъ параграфи.“

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Ще се гласува. Които г. г. народни прѣдставители приематъ чл. 5 тѣй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Секретаръ М. Гайдовъ: (Чете)

„Чл. 6. Разрѣшава се на министритѣ да събиратъ приходитѣ за 1913 г. възъ основа на сѣществующитѣ закони и правилници.“

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Ще се гласува. Които г. г. народни прѣдставители приематъ чл. 6 тѣй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Приетѣяме къмъ слѣдующата точка отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за опрощение личнитѣ данѣци: върху занятіята, военния и общинската пѣтна тегоба, за второто полугодие на 1912 г. и първото полугодие на 1913 г. и глобитѣ за ненаврѣменно изплащане данѣцитѣ на лица, повикани подѣ знамената въ войната прѣзъ 1912/1913 г.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ М. Гайдовъ: (Чете)

„М о т и в и

къмъ законопроекта за опрощение личнитѣ данѣци: върху занятіята, военния и общинската пѣтна тегоба за второто полугодие на 1912 г. и първото полугодие на 1913 г. и глобитѣ за ненаврѣменно изплащане данѣцитѣ на лица, повикани подѣ знамената въ войната прѣзъ 1912 и 1913 г.

„Г. г. народни прѣдставители,

„Повикани за изпълнение отечествения дългъ още отъ 17 септемврий 1912 г. и досега, всички лица, находящи се подѣ знамената, като войници, не сѣ могли да упражняватъ занятіята си, за които по

надлежащия редъ сѣ били обложени съ данѣкъ върху занятіята. Съгласно закона, данѣктъ за второто полугодие отъ 1912 г. и за първото полугодие на текущата година трѣбва отъ всички обложени да се изплати, но по отношение на данѣкоплатцитѣ, повикани като войници, които тѣй славно изпълниха дълга си къмъ отечеството, ще бѣде крайно несправедливо да се иска да плащатъ данѣкъ за занятіята, които, очевидно е, тѣ не по своя вина сѣ били лишени отъ възможността да упражняватъ. Несправедливо ще бѣде сѣщо да се иска отъ сѣщитѣ лица военния данѣкъ и общинската пѣтна тегоба за казанитѣ двѣ полугодия.

„Независимо отъ това, данѣкоплатцитѣ — войници подѣ знамената, не сѣ могли да изплатятъ горѣказанитѣ и други свои прѣки данѣци въ сроковетѣ, прѣдвидени въ чл. 16 отъ закона за събиране на прѣжитѣ данѣци и поради това неизплащане, по силата на чл. 19 отъ сѣщия законъ, тѣмъ е наложена глоба за сроковетѣ: края на мѣсець септемврий 1912 г., 1 декемврий сѣщата година, и, вѣроятно, такава ще се наложи и за срока 1 май тази година. Причината, една за всички, която е попрѣчила на казанитѣ данѣкоплатци да изплатятъ данѣцитѣ си наврѣме — войната — е причина толкозъ извинителна, че прави налагането на глобитѣ неоправдателно.

„За да се прѣмахнатъ несправедливоститѣ, за които се споменува по-горѣ, се внася настоящиятъ законопроектъ. Отъ разпорѣжденията на законопроекта за опрощение на данѣцитѣ нѣма да се ползуватъ лица — войници, за данѣци, наложени тѣмъ за получаване доходи отъ движими и недвижими имоти, заплати отъ държавното съкровище, окръжията, общинитѣ, търговската камара и други обществени учрѣждения, сѣщо и лицата, чиито заведения сѣ били отворени и прѣзъ врѣме на нахождането имъ подѣ знамената, било отъ тѣхнитѣ домини, съдружници или оставени други лица.

„София, 8 мартъ 1913 г.

„Министъръ на финанситѣ: Т. Теодоровъ.

„Законопроектъ

за опрощение личнитѣ данѣци: върху занятіята, военния и общинската пѣтна тегоба за второто полугодие на 1912 г. и първото полугодие на 1913 г. и глобитѣ за ненаврѣменно изплащане данѣцитѣ на лица, повикани подѣ знамената въ войната прѣзъ 1912 и 1913 г.

„Чл. 1. Опрощаватъ се на лицата, които въ войната прѣзъ 1912 и 1913 г. сѣ били повикани подѣ знамената като войници и поради това не сѣ могли да упражняватъ занятіята си, за които сѣ обложени съ данѣкъ или заведенията имъ сѣ били затворени, личнитѣ данѣци за второто полугодие на 1912 г. и първото полугодие на 1913 г. и врѣхнинитѣ върху тѣхъ, както слѣдва:

„1. Данѣктъ върху занятіята за частни, служебни, свободни, търговски, индустриални и занаятчийски занятія.

„Забѣлѣжка. Данѣктъ върху занятіята за приходи отъ движими и недвижими имоти и отъ заплати, получавани отъ държавата, окръжитѣ, общинитѣ и общественитѣ учрѣждения, не се опрощава.

„2. Първиятъ размѣръ на военния данѣкъ, и

„3. Общинската пѣтна тегоба.

„Чл. 2. На сѣщитѣ лица се опрощаватъ и глобитѣ за ненаврѣменно изплащане на сѣщитѣ имъ прѣки данѣци въ сроковетѣ: края на септемврий 1912 г., 1 декемврий сѣщата година и 1 май 1913 г.“

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Има думата търновският народен прѣдставител г. Христо Цаневъ.

Х. Цаневъ: Г. г. народни прѣдставители! Забѣлѣвамъ, че е станало нѣкакво опущение въ законопроекта.

Обаждаат се: Нѣма кворумъ.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: За да се говори, нѣма нужда отъ кворумъ.

Х. Цаневъ: Азъ не съмъ противъ самия принципъ, но искамъ той да се разшири и за запаснитѣ офицери. Тукъ е казано, че се опрощаватъ тия данъци на лицата, които сж били повикани подъ знамената, „като войници“. Нашитѣ военни закони правятъ разлика между войници и офицери. Та принципътъ за опрощение данъцитѣ върху занятieto и пр. ще трѣбва да се разшири и върху офицеритѣ. Имаме запасни офицери или кандидати-офицери, които се занимаватъ съ индустрия и които тоже, прѣзъ туй врѣме, не сж могли да упражняватъ своето занятие, тъй както и войницитѣ. И понеже законопроектътъ се приема по принципъ, азъ ще моля, принципътъ за опрощение данъцитѣ на войницитѣ прѣзъ туй врѣме да се разшири и за офицеритѣ, които сж били подъ знамената: кандидат-офицеритѣ, запаснитѣ офицери и т. н.

Тази е забѣлѣжката, която искахъ да направя накратко.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Има думата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ Т. Теодоровъ: Г. г. народни прѣдставители! Азъ ще моля да не се измѣня законопроектътъ и да не ставатъ никакви промѣни въ него, а да се приеме сега-засега да се освободятъ отъ данъкъ само войницитѣ. Колкото се касае за офицеритѣ, които сж запасни — за тѣзи, които сж на дѣйствителна служба, разумѣва се, не става дума — за тѣхъ ще видимъ, дали ще трѣбва да се направи таква опрощение въ послѣдствие. Защото има голѣма разлика между положението на единъ войникъ, който отива на война и не получава никаква заплата, освѣнъ оная, която е въ закона — по 1 л. на мѣсець, 12 л. на годината — и единъ запасенъ офицеръ, който отива въ войската и получава пари за обмундиране, за подемни, едни дневни, послѣ втори дневни, и трети — полеви дневни. Тѣй че, офицеритѣ не могатъ да се уподобятъ съ войницитѣ. Азъ сега-засега, по своя инициатива, намѣрихъ, че тая отстъпка трѣбва да стане безусловно за войницитѣ, а колкото се касае за запаснитѣ офицери, ще помислимъ и ще видимъ по-подиръ. Сега, моля, да не се въвежда никакво измѣнение въ законопроекта. Имаме врѣме и по-нататъкъ ще обмислимъ този въпросъ. Ходатайствувамъ, законопроектътъ да се приеме на първо четене и слѣдъ това, като му се признае спѣшность, да се приеме сега на второ четене, за да можемъ да ликвидираме съ войницитѣ. А колкото се касае за офицеритѣ, както казахъ, положението е малко по-друго и, може-би, ще иска по-специални законоположения; тѣ сж получавали доста добра заплата и може-би сж направили хубави икономии да пратятъ и въ къщи.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Има думата народниятъ прѣдставител г. Герго Лаковъ.

Г. Лаковъ: Менѣ ми се чини, че тукъ като се казва „войници“, не се разяснява добръ за кого се отнася това. Има бащи, които иматъ по 5 души си-

нове подъ знамената, а данъкътъ е върху бащата; бащата е останалъ въ село, или е отишълъ съ колата да вози каквото е потребно за войницитѣ. Тогава какъ трѣбва да се разбира този случай: ще трѣбва ли бащата да плати глобата на закъснѣлия данъкъ, щомъ партидата е върху него, щомъ той е ходилъ съ колата да вози каквото трѣбва за войницитѣ и щомъ синоветѣ му сж войници?

Министъръ Т. Теодоровъ: Безразлично е. Щомъ е данъкъ върху занятие, или данъкъ за общинската пжтна повинность — па и за другитѣ данъци — глобата непрѣмѣнно ще се опрости, щомъ лицето, което се намира подъ знамената, е просрочило да плати своитѣ, а не на баща си, или на брата си данъци; то се счита извиняемо, защото не е било въ къщата си, на работата си, за да може да си плати и другия данъкъ. Значи, глобата се опрощава за всѣкаквъ видъ данъкъ, стига лицето, което дължи тоя данъкъ, да е било подъ знамената, прѣзъ врѣмето на тия срокове, включително до 1 май. А пъкъ това, че той ималъ билъ роднина, баща или братъ, който му гледалъ работата и пр., нѣма никакво значение. Глобата, въ всѣки случай, ако е негова лична, т. е. ако е за неговъ личенъ данъкъ, нѣма да се вземе.

Г. Лаковъ: Азъ зная, че въ селата данъкътъ е повечето върху бащата. Синътъ отишълъ въ войската, а бащата на ангария. Тогава?

Министъръ Т. Теодоровъ: Щомъ бащата не е билъ подъ знамената, ще си плати данъка, и ако е просрочилъ, ще бжде глобенъ, защото данъкътъ е на бащата.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Ще се гласува. Които г. г. народни прѣдставители приематъ законопроекта на първо четене тѣй, както се прочете отъ г. секретаря, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Министъръ Т. Теодоровъ: Моля да стане сега и второто му четене.

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Полагамъ на гласуване прѣдложението на г. министра на финанситѣ за спѣшность по този законопроектъ. Които г. г. народни прѣдставители приематъ това прѣдложение за спѣшность и сж съгласни да се прочете законопроектътъ на второ четене сега, моля, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема. Моля секретаря г. Бурмовъ да прочете законопроекта.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„Законъ

за опрощение личнитѣ данъци: върху занятията, военни и общинската пжтна тежба за второто полугодие на 1912 г. и първото полугодие на 1913 г. и глобитѣ за ненаврѣменно изплащане данъцитѣ на лицата, повикани подъ знамената въ войната прѣзъ 1912 и 1913 г.“

Прѣдседателствующъ А. Буровъ: Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ заглавието на законопроекта тѣй, както се прочете, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство) Събранието приема.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„Чл. 1. Опрощаватъ се на лицата, които въ войната прѣзъ 1912 и 1913 г. сж били повикани подъ знамената, като войници и поради това не сж могли да упражняватъ занятията си, за които сж обло-

жени съ данък или заведенията имъ сж били за-творени, личнитъ данъци за второто полугодие на 1912 г. и първото полугодие на 1913 г. и върхуниитъ върху тѣхъ, както слѣдва:

„1. Данъкътъ върху занятията за частни, слу-жебни, свободни, търговски, индустриални и занаят-чийски занятия.

„За бѣлѣжка. Данъкътъ върху занятията за приходи отъ движими и недвижими имоти и отъ заплати, получавани отъ държавата, окръжитѣ, об-щинитѣ и общественитѣ учрѣждения, не се опро-шава.

„2. Първиятъ размѣръ на военния данъкъ, и

„3. Общинската пѣтна тегаба“.

(Прѣседателското мѣсто заема подпрѣседате-лътъ г. Георги Згуревъ)

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Има думата г. д-ръ Димо Желѣзовъ.

Д-ръ Д. Желѣзовъ: Г. г. народни прѣдставители! За да бждемъ послѣдователни, менѣ ми се чини, че трѣбва да разширимъ опрощението на данъка върху занятията и на тѣзи запасни офицери, които сж взети сега на служба, защото съображението за опрощение на този данъкъ е, че тѣзи, които се на-миратъ подъ знамената, не сж имали възможностъ да упражняватъ своето занятие. Колкото войницитѣ не сж имали възможностъ да упражняватъ заня-тието си, толкова и запаснитѣ офицери не сж имали възможностъ. Струва ми се, че ние можемъ да из-вършимъ това още сега, отколкото да чакаме да извършимъ тая работа по-късно, както каза г. мини-стерътъ на финанситѣ, съ нѣкакъвъ допълнителенъ законъ. Та, ще ходатайствувамъ тоя членъ да бжде измѣненъ въ такава смисълъ.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Има думата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ Т. Теодоровъ: Г. г. народни прѣд-ставители! Азъ казахъ по-напрѣлъ и сега ще по-вторя, че има една много чувствителна разлика между положението на редницитѣ въ войската и това на запаснитѣ офицери. Редницитѣ получаватъ заплата по 1 л. на мѣсень, 12 л. на годината, а пѣкъ запаснитѣ офицери получаватъ, освѣтъ заплата, която е прѣдвидена въ обыкновения бюджетъ, за длъжността имъ, но още и дневни пари отъ деня на обявяването на мобилизацията, слѣдъ това двойни дневни пари отъ деня на обявяването на вой-ната и слѣдъ това тройни дневни, слѣдъ като сж минали въ територията на неприетеля.

Д-ръ Д. Желѣзовъ: Ще ги взематъ отъ едно мѣсто и ще ги дадатъ на друго.

Министъръ Т. Теодоровъ: Моля, г. Желѣзовъ. — Тѣ иматъ тройни дневни и една заплата, а даватъ имъ се пари още и за обмундирано. Значи тѣхното положение е по-друго. Но ще кажете, че и тѣ не сж упражнявали занятieto си.

Д-ръ Д. Желѣзовъ: Да.

Министъръ Т. Теодоровъ: Нека кажемъ, че тѣ сж адвокати и като сж отишли въ войската не сж си упражнявали занятieto. Ами тѣзи адвокати, които сж стояли тукъ, нема сж упражнявали занятieto си? Сждилищата бѣха затворени. Тѣ не сж го упраж-нявали. Онтѣзи, както казахъ, баремъ четворна за-плата сж получавали, вършили сж друго занятие, което е било, отъ материална гледна точка, доста добръ платено. Трѣбва да бждемъ послѣдователни. Ако

захванемъ да освобождаваме така отъ данъкъ, ще освободимъ всички, а държавата трѣбва да се упра-влява, трѣбватъ пари, и ние, които седимъ тукъ, искаме дневни. Така не може да се разсждава, както Вие разсждавате. Има разлика между поло-жението на офицера и войника. Заради туй азъ за-сега прѣдлагамъ това освобождение да стане само за войника, за редника. Казахъ ви, най-послѣ, че, ако това ще прѣдставлява важенъ въпросъ и ще за-сѣга интереситѣ на мнозина, можемъ да помислимъ за него другъ пътъ. Но тукъ сега да се приеме това, което е разумно, очевидно, справедливо и което трѣбва да приемемъ безъ никакви дебати, а съ пълно одобрение и рѣкоплѣскане, за да не се усложнява въпросътъ.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Ще се при-стъпимъ къмъ гласуване. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ чл. 1 тѣй, както се докладва, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Приема се.

Д. Петковъ: Меншество.

Министъръ Т. Теодоровъ: Нека се гласува по-вторно, за да нѣма съмнѣние. Ако го не щете, азъ съмъ по-доволенъ. Азъ губя отъ това, не печеля.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Които приематъ чл. 1 на законопроекта тѣй, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да си вдигнатъ ржката. (Бол-шинство) Приема се.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„Чл. 2. На сжщитѣ лица се опрощаватъ и глобитѣ за ненаврѣменно изплащане на всичкитѣ имъ прѣжи данъци въ сроковетѣ: края на септември 1912 г., 1 декември сжщата година и 1 май 1913 г.“

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Които приематъ чл. 2 отъ прочетения законопроектъ, моля, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Събранието приема.

Минаваме къмъ слѣдующата точка отъ дневния редъ — първо четене прѣдложението отъ хасковския народенъ прѣдставителъ г. д-ръ Н. Радевъ за из-мѣнение §§ 11 и 12 отъ положението за паричното до-волствие на военно-служажитѣ въ военно врѣме. По-неже това прѣдложение не е още разладено, нѣма да го разглеждаме въ днешното засѣдание.

Д-ръ Н. Радевъ: Азъ ще моля да бжде поставено на дневенъ редъ въ утрѣшното засѣдание. То е вече напечатано.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: слѣдующата точка отъ дневния редъ е — първо четене законо-проекта за допълнение на закона за събиране на прѣжитѣ данъци.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„М о т и в и

къмъ законопроекта за допълнение на закона за съби-ране на прѣжитѣ данъци.

„Г. г. народни прѣдставители.

„Настѣжилитѣ слѣдъ войната условия налагатъ едно врѣменно облекчение на условията за заемане на бирнишката служба. Чл. 5 отъ закона за съби-ране на прѣжитѣ данъци изисква отъ кандидатитѣ за бирници, освѣтъ другитѣ условия, най-малко пето-класно образование. Сжщитѣ членъ липшава отъ

правото на заемане бирнишка длъжност незаваренитъ съ по-долно отъ петокласно образование, ако не сж прослужили три години като бирници.

„Прѣди войната още се чувствуваше нужда отъ повече кандидати за бирници. Сега, обаче, когато прѣдстои да се организира службата по събиране на прѣжитъ данъци въ новоосвободенитъ земи, тая нужда ще бѣде много по-голяма, а достатъчно лица, отговарящи на ценза въ току-що споменатия чл. 5 на закона за събиране на прѣжитъ данъци, за да задоволятъ тая нужда, навѣрно, не ще има.

„За прѣмахване на възможна спънка на службата по събиране на прѣжитъ данъци отъ недостатъкъ на лица кандидати-бирници, отговарящи на условията, прѣдвидени въ закона, се внася настоящиятъ законопроектъ.

„София, 8 мартъ 1913 г.

„Министъръ на финанситъ: Т. Теодоровъ.

„Законопроектъ

за допълнение на закона за събиране на прѣжитъ данъци.

„Чл. 1. Къмъ чл. 5 се прибавя слѣдующата забѣлжка:

„До 1 януарий 1916 г. могатъ да се назначаватъ за бирници и бивши бирници, които иматъ завършено трикласно образование и не сж по-стари отъ 50 години, а сжщо и лица съ завършено трикласно образование, ако отговарятъ на условията, прѣдвидени въ тоя членъ, съ изключение на образователния цензъ.

„Слѣдъ тая дата, лица съ незавършено петокласно образование не се назначаватъ за бирници“.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Ще се гласува. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ на първо четене законопроекта тѣй, както се прочете отъ г. докладчика, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Събранието приема.

Министъръ Т. Теодоровъ: Моля да стане сега и второто четене.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Има прѣдложение отъ г. министра на финанситъ да стане и второто му четене сега.

Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ да стане сега и второто четене на законопроекта, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Събранието приема.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„З а к о н ъ

за допълнение на закона за събиране на прѣжитъ данъци.“

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ заглавието на законопроекта тѣй, както се прочете отъ г. докладчика, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Събранието приема.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„Чл. 1. Къмъ чл. 5 се прибавя слѣдующата забѣлжка:

„До 1 януарий 1916 г. могатъ да се назначаватъ за бирници и бивши бирници, които иматъ

завършено трикласно образование и не сж по-стари отъ 50 години, а сжщо и лица съ завършено трикласно образование, ако отговарятъ на условията, прѣдвидени въ тоя членъ, съ изключение на образователния цензъ.

„Слѣдъ тая дата, лица съ незавършено петокласно образование не се назначаватъ за бирници“.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Моля, които приематъ чл. 1 отъ законопроекта, както се прочете отъ г. докладчика, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Събранието приема.

Слѣдующата точка отъ дневния редъ е: първо четене на законопроекта за признаване права на индустриална концесия: за циментъ и хидравлическа варъ, първо, на П. Петровъ, и второ, на Г. Поповъ и пр.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„Изложение на мотивитъ

къмъ законопроекта за признаване права на индустриална концесия: за циментъ и хидравлическа варъ — първо, на П. Петровъ, и второ, на Георги Поповъ & Ив. Хр. Бижевъ; за химически горове: азотни, фосфорни и калиеви — на Пъю Мързувановъ; за захаръ — на Ст. Апостоловъ.

„Г. г. народни прѣдставители,

„На основание чл. 24 отъ закона за насърчение на мѣстната индустрия, който прѣдвижда за извѣстни индустрии право на изключително производство въ опрѣдѣленъ районъ и слѣдъ като сж изпълнили формалноститъ на чл. 32 отъ сжщия законъ, индустриалниятъ свѣтъ при повѣреното ми министерство е проучилъ заявленията на посоченитъ тукъ лица, убѣдилъ се е въ полезността на проектиранитъ отъ тѣхъ индустрии и е призналъ по принципъ концесионни права на сжщитъ, като е опрѣдѣлилъ за всѣко прѣдприятие извѣстенъ районъ.

„Като удѣлжихъ рѣшенията на индустриалния свѣтъ, внасямъ, въ изпълнение прѣдписанията на чл. 32 отъ сжщия законъ, въпроса за горнитъ концесии на вниманието и опѣката на г. г. народнитъ прѣдставители, като ги моля да дадатъ своето одобрение.

„София, 28 февруарий 1913 г.

Министъръ на търговията, промишлеността и труда: Х. Теодоровъ.

„Законопроектъ

за признаване права на индустриална концесия: за циментъ и хидравлическа варъ — първо, на П. Петровъ, и второ, на Георги Поповъ & Ив. Хр. Бижевъ; за химически горове: азотни, фосфорни и калиеви — на Пъю Мързувановъ; за захаръ — на Ст. Анастасовъ.

„Членъ единственъ. Признаватъ се права на индустриална концесия:

„а) на П. Петровъ за производство на циментъ и хидравлическа варъ въ запазенъ районъ отъ Бургаски окръгъ безъ Сливенска околия, плусъ Харманлийска околия отъ Старозагорския окръгъ;

„б) на Георги Поповъ & Ив. Хр. Бижевъ за производство на циментъ и хидравлическа варъ въ запазенъ районъ отъ Сливенска околия и Старозагорски окръгъ безъ Харманлийска околия;

„в) на Пъю Мързувановъ за производство на химически торове: азотни, фосфорни и калневи въ запазенъ районъ отъ окръжитѣ: Варненски, Русенски и Шуменски, и

„г) на Ст. Анастасовъ за производство на захаръ въ запазенъ районъ отъ Варненски окръгъ“.

Прѣдседателствуещъ Г. Згуревъ: Има думата г. министърътъ на търговията, промишлеността и труда.

Министъръ Х. Тодоровъ: Г-да! Има една печатна фактическа погрѣшка, която искамъ да поправа. Тя не е толкова важна, но трѣбва да се изтъкне. Въ изложението на мотивитѣ е казано: „за признаване право на индустриална концесия за захаръ на Ст. Апостоловъ“, а въ сжщностъ то е Ст. Анастасовъ. Въ текста на самия законопроектъ е турено право. Искамъ тази погрѣшка да се поправи.

Прѣдседателствуещъ Г. Згуревъ: Има думата поповскиятъ народенъ прѣдставителъ г. д-ръ Христо Мутафовъ.

Д-ръ Х. Мутафовъ: Г. г. народни прѣдставители! По тоя законопроектъ, който се внася за даване на концесии на разни лица, азъ искамъ да кажа двѣ думи само по най-последната концесия за захарна фабрика въ Варна, която се дава на инженеръ Стефанъ Анастасовъ. Доколкуто ми е извѣстно, до миналата година се дадоха цѣль редъ концесии за фабрики пакъ за захарно производство, едни отъ които се построиха, други сж въ постройка — въ Русе, Горпа-Орѣховица, Пловдивъ, Бургазъ и пр. Безспорно е, че като има прѣдприемчиви хора, които да искатъ, при всичкитѣ тѣзи концесии, които се дадоха и фабрики, които се построиха, да ангажиратъ капиталъ и за друга една фабрика въ Варна, не сме ние, които ще се противопоставимъ на това. Но менъ ми се чини, че въпросътъ има малко по-друга страна. Доколкуто съмъ могълъ да разбера, като-че-ли у насъ има създаденъ единъ синдикатъ отъ нѣкои заинтересовани лица, които чутъ-ли не искатъ да монополизиратъ захарното производство въ България. Този синдикатъ, състоящъ се отъ едни и сжщи лица, е взелъ почти всички концесии, за които споменахъ, и сега иска да вземе и тази въ Варна. Едни и сжщи лица боравятъ въ пловдивската концесия, едни и сжщи лица боравятъ въ русенската концесия; сжщото това лице Анастасовъ е прѣко заинтересовано и сега се явява концесионеръ въ концесията за захарната фабрика въ Варна. Не зная доколку Министерството на търговията, промишлеността и труда е проучило тая страна на въпроса, за да види, че въ дадения случай не се касае само да се анкуражира едно производство и да даде концесия безогледно на лице, което я иска, ами трѣбва да внимава да не би да се повторятъ историята съ памучната фабрика въ Ямболъ — отъ единъ синдикатъ да се взематъ 3—4 концесии и да търгуватъ съ тѣхъ, да ги прѣпродаватъ на разни други финансови групировки. Концесията трѣбва да се даватъ на лица, които прѣдставляватъ достатъчна гаранция, че ще реализиратъ това прѣдприятие, за което искатъ концесията, или, въ всеки случай, не сж въ такова съотношение съ другитѣ прѣдприятия, та да можемъ да се опасяваме въ бждеще отъ нѣкакви сговори между едни и сжщи концесионери, при които сговори и съгласия или даже картели, ако щете, би могла да се постави продажбата на самата захаръ отъ тия фабрики при условия, каквито сж нежелателни и за консоматоритѣ, и за насъ, като прѣко заинтересовани български граждани.

Ето защо азъ бихъ искалъ, г. министърътъ на търговията, промишлеността и труда, ако може, да даде нѣкои свѣдѣния, да-ли тая страна на въпроса му е позната и доколку, съ огледъ на личноститѣ, които искатъ концесията, е проучилъ тщательно въпроса, та да можемъ съ спокойствие да гласуваме тая концесия. Казахъ, че по принципъ азъ не съмъ да не се даде концесия за захарна фабрика въ Варна, при всичко че имаме нѣколко концесии дадени, но само тая страна на въпроса ме интересува: да не изпадне въ положението да видимъ захарното производство въ едни и сжщи рѣцѣ, нѣщо, което има своето значение за консоматоритѣ, па, най-сетнѣ, и за държавата, която дава тия концесии.

Прѣдседателствуещъ Г. Згуревъ: Има думата г. министърътъ на търговията, промишлеността и труда.

Министъръ Х. Тодоровъ: Другитѣ сжществующи захарни фабрики сж въ рѣцѣтъ на разни компании. Стефанъ Анастасовъ иска такава концесия за въ гр. Варна. Може-би е имало нѣкой пътъ лица, които, слѣдъ като сж взели една концесия, послѣ я прѣпродаватъ на други, но законътъ допуша това. Засега, азъ не зная Стефанъ Анастасовъ да има друга концесия за захарна фабрика; той иска такава за въ гр. Варна, и азъ считамъ, че може да му се даде. Еднѣтъ четохъ въ Варненския търговски вѣстникъ, че Министерството на търговията, промишлеността и труда трѣбвало да се загрижи да даде такава концесия. Работа на търговцитѣ, които влагатъ 5—6 милиона лева, е да се грижатъ, да-ли България може да консумира толкова захаръ или не; обаче сега, когато България се увеличава, тѣзи фабрики ще могатъ да работятъ добръ, защото числото на консоматоритѣ значително ще се увеличи. Така че, за Стефана Анастасовъ азъ зная само това, че той иска концесия за постройка на захарна фабрика въ гр. Варна; другитѣ концесии сж въ рѣцѣтъ на разни чуждестранни дружества.

Д-ръ Х. Мутафовъ: Тия обяснения не ме задоволяватъ.

Прѣдседателствуещъ Г. Згуревъ: Понеже никой не иска думата, ще се гласува. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ на първо четене прочетения законопроектъ за признаване права на индустриална концесия: за циментъ и хидравлическа варъ, първо, на П. Петровъ, и второ, на Г. Поповъ и пр., съ поправката, която се направи отъ г. министра на търговията, промишлеността и труда, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Събранието приема.

Д-ръ Х. Мутафовъ: Меншество е, г. прѣдседателю! Само 5—6 души вдигатъ ржка.

Прѣдседателствуещъ Г. Згуревъ: Тогавъ, ще се повтори гласуването. Моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ на първо четене законопроекта за признаване права на индустриална концесия: за циментъ и хидравлическа варъ, първо, на П. Петровъ, второ, на Г. Поповъ и пр., да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Събранието приема.

Министъръ Х. Тодоровъ: Ще моля да стане сега и второто четене.

Прѣдседателствуещъ Г. Згуревъ: Има прѣдложение отъ г. министра на търговията, промишлеността

и труда, сега да стане и второто четене на законопроекта. Моля г. г. народните представители, които приемат да стане сега и второто четене на законопроекта, да си вдигнат ръката. (Болшинство) Събранието приема.

Д-ръ Х. Мутафовъ: Меншество и сѣ меншество, но сѣ за болшинство ще минава. Само 10—15 души вдигатъ ръка. Азъ констатирамъ това, а Вие обявявате, че има болшинство.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Вие оспорвате второто гласуване — за спѣшность?

Д-ръ Х. Мутафовъ: Да, за спѣшността.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Азъ полагамъ повторно на гласуване прѣдложението на г. министра на търговията, промишлеността и труда, за спѣшность на законопроекта. Моля г. г. народните представители, които приематъ прѣдложението на г. министра на търговията, промишлеността и труда, щото сега да стане и второто четене на законопроекта, да си вдигнатъ ръката. (Болшинство) Събранието приема.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„З а к о н ъ

за признаване права на индустриална концесия: за циментъ и хидравлическа варъ — първо, на П. Петровъ, и второ, на Георги Поповъ & Ив. Хр. Бижевъ; за химически торове: азотни, фосфорни и калиеви — на Пѣю Мързувановъ; за захаръ — на Ст. Анастасовъ.“

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Моля, които приематъ заглавието на законопроекта тъй, както се докладва отъ г. докладчика, да си вдигнатъ ръката. (Болшинство) Събранието приема.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„Членъ единственъ. Признаватъ се права на индустриална концесия:

„а) на П. Петровъ за производство на циментъ и хидравлическа варъ въ запазенъ районъ отъ Бургаски окръгъ безъ Сливенска околия, плусъ Харманлийска околия отъ Старозагорския окръгъ;

„б) на Георги Поповъ & Ив. Хр. Бижевъ за производство на циментъ и хидравлическа варъ въ запазенъ районъ отъ Сливенска околия и Старозагорски окръгъ безъ Харманлийска околия;

„в) на Пѣю Мързувановъ за производство на химически торове: азотни, фосфорни и калиеви въ запазенъ районъ отъ окръжитѣ: Варненски, Русенски и Шуменски; и

„г) на Ст. Анастасовъ за производство на захаръ въ запазенъ районъ отъ Варненски окръгъ.“

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Моля, които приематъ членъ единственъ отъ законопроекта, както се докладва отъ г. докладчика, да си вдигнатъ ръката. (Болшинство) Събранието приема.

Ще прѣминемъ къмъ втората точка отъ дневния редъ — разглеждане прѣдложението за одобрение указитѣ и докладитѣ за разрѣшенитѣ обикновени свѣрхсметни кредити на разнитѣ министерства прѣзъ 1912 г., и за прѣнесенитѣ суми отъ запазенитѣ фондове за попълване кредититѣ по нѣкои параграфи отъ бюджетитѣ имъ за 1911 и 1912 г.

Моля г. секретаря да прочете това прѣдложение.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„Прѣдложение

до XV-то обикновено Народно събрание, втора редовна сесия.

„Прѣзъ 1912 г. съ укази сѣ разрѣшени:

„1) обикновени свѣрхсметни кредити, съгласно чл. 126 отъ конституцията, за нужди, изброени въ тукъ приложената таблица подъ буква „А“, и

„2) прѣнасяния на суми отъ запазенитѣ фондове по бюджетитѣ за 1911 и 1912 г., на разнитѣ министерства, за попълване недостигналитѣ кредити по разни параграфи, подробно означени въ тукъ приложенитѣ таблици подъ букви „Б“ и „В“.

„Като долагамъ това на Народното събрание, честъ имамъ, на основание чл. чл. 30, 32 и 62 отъ закона за отчетността по бюджета споредъ измѣненіята и допълненіята имъ съ §§ 3 и 5 отъ закона отъ 8 мартъ 1911 г., да го помоли, за одобрението на тѣзи кредити, да вземе слѣдното

„Р ѣ ш е н и е

за одобрение указитѣ и докладитѣ за разрѣшенитѣ обикновени свѣрхсметни кредити на разнитѣ министерства прѣзъ 1912 г. и за прѣнесенитѣ суми отъ запазенитѣ фондове за попълване кредититѣ по нѣкои параграфи отъ бюджетитѣ имъ за 1911 и 1912 г.

„Членъ единственъ. Одобрятъ се указитѣ и докладитѣ:

„1) за разрѣшенитѣ обикновени свѣрхсметни кредити на разнитѣ министерства прѣзъ 1912 г., по бюджета за сѣщата година, съгласно чл. 126 отъ конституцията, подробно означени въ приложената таблица „А“, на обща сума 684.020.40 л.;

„2) за прѣнесенитѣ суми отъ запазенитѣ фондове за попълване кредититѣ по нѣкои параграфи отъ бюджетитѣ на разнитѣ министерства за 1911 и 1912 г., съгласно чл. 62 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣненіята и допълненіята му съ § 5 отъ закона отъ 8 мартъ 1911 г., подробно означени въ приложенитѣ таблици „Б“ и „В“.“)

„София, 15 февруарий 1913 г.

„Министъръ на финанситѣ: Т. Теодоровъ.

Прѣседателствующъ Г. Згуревъ: Има думата софийскиятъ народенъ прѣдставителъ г. Янко Сакжзовъ.

Я. Сакжзовъ: Тукъ има въпроси за разискване, г. министре. Азъ виждамъ, че Вие всичко това твърдѣ бързо гледате да прѣтупате. Има нѣколко точки тукъ, г. финансови министре и г. г. народни прѣдставители, по които би трѣбвало да се дадатъ нѣкои обяснения.

Министъръ Т. Теодоровъ: На Ваше разположение съмъ.

Я. Сакжзовъ: Първата точка е тази. На маневритѣ въ Силезия сѣ били изпратени Тѣхни Царски Височества Прѣстолонаслѣдникътъ и по-малкия синъ на нашия царъ, Кирилъ. За тѣхъ се изисква една сума — нѣмамъ на ръка сега законопроекта и не си припомнямъ колко хиляди лева.

Министъръ Т. Теодоровъ: 20.000 л.

* Вж. таблицитѣ на стр. стр. 578—596 отъ дневницитѣ.

„Таблица А

за разрѣшенитѣ свѣрхсѣтнѣ кредити на разнитѣ министерства прѣзъ 1912 г., по бюджета за същата година, съгласно чл. 126 отъ конституцията и чл. чл. 30 и 32 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣненіята и допълненіята на послѣдния съ § 3 отъ закона отъ 8 мартъ 1911 г.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е утвърденъ свѣрхсѣтнитъ кредитъ	С у м а		За каква цѣль е разрѣшенъ свѣрхсѣтнитъ кредитъ	Въ кой брой на „Държавенъ вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.		
Министерство на външнитѣ работи и на изповѣданията.					
1 {	№ 45 отъ 24/V 1912 г.	200.000	—	За покриване извънреднитѣ разноски по официалното посѣщение на Негово Величество Царя на виенския и берлинския дворове прѣзъ 1912 г.	{ Брой 226 отъ 6/X 1912 г.
2 {	№ 57 отъ 16/VII 1912 г.	50.000	—	За доизплащане всички извънредни разноски за официалното посѣщение на Негово Величество Царя на виенския и берлинския дворове прѣзъ 1912 г.	{ Брой 230 отъ 11/X 1912 г.
3 {	№ 64 отъ 20/VIII 1912 г.	2.185	40	За купуването, опаковането и прѣнасянето отъ Петербургъ до Москва на два сребърни вѣнци, положени отъ името на българското правителство на откритиѣ прѣзъ 1912 г. паметници на покойнитѣ Негово Величество Императора Александъръ III и генералъ М. Д. Скобелевъ въ Москва и върху гроба на покойния генералъ Столѣтовъ единъ вѣнецъ отъ живи цвѣта	{ Брой 193 отъ 28/VIII 1912 г.
4 {	№ 65 отъ 20/VIII 1912 г.	5.000	—	За завеждане дѣла срѣщу компанията „Хуайтъ Старъ Лайвъ“ за обезщетение сѣмѣйствата на загиналитѣ български подланици при катастрофата съ парахода „Титаникъ“	{ Брой 193 отъ 28/VIII 1912 г.
5 {	№ 88 отъ 10/X 1912 г.	4.835	—	За разходи — изложени въ постановлението на Министерския съвѣтъ отъ 19 септемврий 1912 г., протоколъ № 116, а именно, за даване медицинска помощ на пострадалото българско население отъ погрома въ Кочани и за помощ на пострадалитѣ при землетресението гърци изъ околността на Мраморно-море	{ Брой 235 отъ 17/X 1912 г.
	Всичко . .	262,020	40		
Министерство на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве.					
6 {	№ 90 отъ 6/XI 1912 г.	25.000	—	За въ полза на фонда за подпомагане на военнитѣ ранени, излѣзли отъ всичкитѣ болници	{ Брой 258 отъ 14/XI 1912 г.
	Всичко . .	25.000	—		
Министерство на финанситѣ.					
7 {	№ 2 отъ 14/I 1912 г.	50.000	—	За разходи по отпразнуването пълнолѣтието на Негово Царско Височество Прѣстолонаслѣдника Князь Борисъ Търновски на 20 януарий 1912 г.	{ Брой 62 отъ 16/III 1912 г.
8 {	№ 36 отъ 8/V 1912 г.	5.000	—	За заплати на служащитѣ, канцеларски разноски, купуване книги, пѣтня, печатане книжа, фотографии и пр. на държавния обвинител по сѣдението на вѣкои министри отъ бившитѣ кабинети на Р. Петровъ, Д. Петковъ и П. Гудевъ	{ Брой 109 отъ 18/V 1912 г.
9 {	№ 52 отъ 18/VI 1912 г.	7.000	—	Помощ на управителния съвѣтъ на съюза на българскитѣ гимнастически дружества „Юнакъ“, за покриване разносикитѣ по участието на българскитѣ юнаци на първия съборъ на славянскитѣ соколо-юнашки съюзи прѣзъ 1912 г. въ гр. Прага.	{ Брой 139 отъ 22/VI 1912 г.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е утвърденъ свърхсметниятъ кредитъ	С у м а		За каква цѣль е разрѣшенъ свърхсметниятъ кредитъ	Въ кой брой на „Държавенъ вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.		
10	№ 63 отъ 13/VIII 1912 г.	6.000	—	За разходи по командировката на прѣдседателя на XV-то обикновено Народно събрание д-ръ С. Даневъ въ Ливадия, на чело на извънредната мисия до Негово Величество Руския Императоръ въ Петербургъ и Москва.	{ Брой 187 отъ 21/VIII 1912 г.
11	№ 77 отъ 14/IX 1912 г.	20.000	—	За разноси по командировката на Тѣхни Царски Височества Князь Борисъ Търновски и Князь Кирилъ Прѣславски, за да присѣтствуватъ на германскитѣ императорски военни маневри въ Силезия прѣзъ 1912 г.	
	Всичко . .	88.000	—		{ Брой 214 отъ 21/IX 1912 г.
Министерство на войната.					
12	№ 37 отъ 8/V 1912 г.	20.000	—	За разходи—изложени въ II-то постановление на Министерския съвѣтъ отъ 1 май 1912 г., протоколъ № 44, а именно, за постройка на помѣщения за хранилище на бойни припаси въ Търново . . .	{ Брой 111 отъ 21/V 1912 г.
13	№ 74 отъ 1/IX 1912 г.	40.000	—	За постройка на единъ хангаръ за поставяне поржанитѣ въ странство аероплани	{ Брой 202 отъ 7/IX 1912 г.
14	№ 68 отъ 1 IX 1912 г.	75.000	—	За разходи—изложени въ II-то постановление на Министерския съвѣтъ отъ 24 августъ 1912 г., протоколъ № 93, а именно, за направа на три врѣмenni дървени мостове отъ полски характеръ въ района на долното течение на рѣкитѣ Марица и Тунджа .	{ Брой 201 отъ 6/IX 1912 г.
15	№ 75 отъ 10/IX 1912 г.	90.000	—	За набавяне на три аероплани съ запасни части и нужнитѣ за тѣхъ хангари	{ Брой 211 отъ 21/IX 1912 г.
	Всичко . .	225.000	—		
Министерство на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството.					
16	№ 58 отъ 26/VII 1912 г.	34.000	—	За разходи по обявяването и извършването на конкурсъ за проектъ за царски дворецъ въ столицата.	{ Брой 171 отъ 31/VII 1912 г.
17	№ 72 отъ 2/IX 1912 г.	50.000	—	За извършване необходимитѣ работи въ Сливенския окръженъ затворъ, прѣдизвикани отъ избухнали въ него пожаръ	{ Брой 202 отъ 7/IX 1912 г.
	Всичко . .	84.000	—		
	Всичко по бюджета за 1912 г. . . .	684.020	40		

„Таблица Б

за прѣнесенитѣ суми отъ запазенитѣ фондове за попълване кредититѣ по нѣкои параграфи отъ бюджетитѣ на разнитѣ министерства за 1911 г., съгласно чл. 62 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣнението и допълнението му съ § 5 отъ закона отъ 8 мартъ 1911 г.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрѣшено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	г.	§		
Министерство на външнитѣ работи и на изповѣданията.							
1	№ 25 отъ 10/IV 1912 г.	4.000	—	III	12	За освѣтление и отопление	Брой 86 отъ 17/IV 1912 г.
2	№ 41 отъ 19/V 1912 г.	2.000	—	„	12	За освѣтление и отопление	Брой 120 отъ 31/V 1912 г.
	Всичко . .	6.000	—				
Министерство на вътрѣшнитѣ работи и народното здравие.							
3	№ 167 отъ 21/XII 1911 г.	600	—	I	2	Канцеларски разноски	Брой 289 отъ 28/XII 1911 г.
		320	—	III	10	Награда на отличивши се и помощъ на по- търпѣвши загуба стражари при изпълнение службата, а така също и на частни лица, оказавши съдѣйствието на полицията и на частни лица при несчастни случаи	
		600	—	V	22	Купуване и поправяне мобили, пожарника, циклографни плочи, пишущи и др. машини .	
		1.600	—	VI	20	Възнаграждение за засѣданията на прѣдседа- теля и членовѣтъ на Върховния медицински сѣвѣтъ, били тѣ на държавна или друга нѣкоя служба, както и на поканени въщи лица, съгласно чл. 14 отъ закона за опаз- ване общественото здраве	
		900	—	VI	31	За отопление и освѣтление на централното управление, хигиенически и химически институтъ	
		1.400	—	VI	34	За отопление и освѣтление на бактериологи- чески институтъ	
		134	—	VII	39	Възнаграждение на волнопрактикующитѣ, град- скитѣ и военнитѣ лѣкари, които въ отсъс- твието на околийскитѣ лѣкари изпълня- ватъ длѣжноститѣ имъ	
		260	—	X	71	За изплащане изгубени процесни, обезщетение, лихви и разноски по воденето и изпъл- нението имъ прѣвъ миналитѣ и настоящата година	
		2.500	—	I	3	За отопление и освѣтление на централното управление	
		1.500	—	II	7	Печатане годишнитѣ доклади на окръжнитѣ управители	
4	№ 6 отъ 1/II 1912 г.	300	—	III	10	Награда на отличивши се и помощъ на по- търпѣвши загуба стражари при изпълнение службата, а така също и на частни лица, оказавши съдѣйствието на полицията и на частни лица при несчастни случаи	Брой 33 отъ 11/II 1912 г.
		5.000	—	III	12	Отопление и освѣтление на градскитѣ и сел- скитѣ околийски управления и на пол. стража	
		8.000	—	III	14	Купуване и поддържане облъкло, снаряжение и въоръжение на стражата, купуване при- надлежности за обучението имъ, лѣкуване болни стражари и поддържане антропоме- трическа станция	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
4 {	№ 6 отъ 1/II 1912 г.	1.000	—	V	22	Купуване и поправяне мобили, покръпнина, цинкографни плочи, пишущи и други машини	Брой 33 отъ 11/II 1912 г.
		1.000	—	V	27	Прѣвозване оръжие, облъкло и др. правителствени вещи	
		500	—	VI	30	Канцеларски разноски, химикалии, мобили, покръпнина, апарати, газолитъ за дирекцията, хигиенически и химически институти	
		1.500	—	VI	31	Отопление и освѣтление на сѣщитѣ	
		6.000	—	X	72	Възнаграждение на членовѣтъ въ комиситѣ по изработване, прѣглеждане законопроекти, правилници и други наредби и за произвеждане изпити, били тѣ длъжностни или частни лица	
		300	—	I	2	Канцеларски разноски	
		2.000	—	III	16	Храна на задържанитѣ лица въ полицейскитѣ затвори	
		12.000	—	V	21	Печатане книжа и обнародване обявления	
		500	—	V	22	Купуване и поправяне мобили, покръпнина, цинкографни плочи, пишущи и др. машини	
		300	—	V	27	Прѣвозване оръжие, облъкло и други правителствени вещи	
5 {	№ 40 отъ 15/V 1912 г.	2.000	—	VII	49	Купуване и доставяне лѣкарства, прѣвързочни материали и аптечни прибори въ сѣщитѣ	Брой 114 отъ 24/V 1912 г.
		3.000	—	VII	50	Купуване, доставяне и поправяне хирургически инструменти и прибори, електрически апарати, дезинфекционни и други машини за болницитѣ, приютитѣ и санаториумитѣ	
		5.000	—	IX	57	Печатане закони, правилници, отчети, брошури и всѣкаквъ видъ канцеларски книжа, издание на дирекцията и обнародване обявления	
		500	—	IX	58	Купуване сѣдове, уреди и покръпнина, въобще по устройството на медицинския и хигиенически музей при дирекцията, институтитѣ, получаване вѣстници и списания и доставяне книги въ библиотекитѣ	
		6.000	—	IX	59	Плътни и дневни пари за командировки и прѣмѣстване на чиновници и служащи по санитарното вѣдомство, сѣщо и на други длъжностни и частни лица за работи по сѣщото вѣдомство. На послѣднитѣ по опрѣдѣление на Министерския сѣвътъ	
		600	—	II	5	Канцеларски потребности	
		202	—	III	10	Награда на отличивши се и помощъ на потерпѣвши загуба стражари при изпълнение службата, а така сѣщо и на частни лица, оказавши сѣдѣйствие на полицията и на частни лица при несчастни случаи	
		4.000	—	III	12	Отопление и освѣтление на градскитѣ и селскитѣ околийски управления и пол. стража	
		100	—	III	18	Прѣвозване затворници и други прѣпращани лица	
		120	—	VI	29	Възнаграждение за засѣданията на прѣседатели и членовѣтъ на Върховния медицински сѣвътъ, били тѣ на държавна или друга нѣкоя служба, както и на поканени вѣщи лица, съгласно чл. 14 отъ закона за опазване общественото здраве	
6 {	№ 41 отъ 19/V 1912 г.	460	—	VI	31	Отопление и освѣтление на централното управление, хигиенически и химически институти	Брой 120 отъ 31/V 1912 г.
		70.196	—			Всичко	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За погълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	г.л.	§		
Държавни дългове.							
7 {	№ 43 отъ 25/V 1912 г.	192	40	IV	22	Инвалидни пенсии по гражданското вѣдомство (съгласно постановлението на Министерския съветъ отъ 16 мартъ 1901 г., протоколъ № 24)	{ Брой 118 отъ 29/V 1912 г.
	Всичко . .	192	40				
Министерство на финанситѣ.							
8 {	№ 166 отъ 13/XII 1911 г.	500	—	IV	14	Канцеларски разноски, освѣтление, отопление, мобилировка и др. подобни разходи на акцизнитѣ управления, акцизнитѣ агентства, контролоритѣ при фабрицитѣ, надзирателитѣ на складоветѣ, солницитѣ и пр.	{ Брой 283 отъ 19/XII 1911 г.
		3.000	—	V	23	Обнародване разни обявления въ мѣстни и иностранны вѣстници и списания	
9 {	№ 12 отъ 29/II 1912 г.	20.000	—	VI	25	Командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица — на послѣднитѣ по опрѣдѣление на Министерския съветъ .	{ Брой 53 отъ 6/III 1912 г.
		600	—	I	2	Канцеларски разноски, отопление, освѣтление, купуване и поправяне мобили, поддържане литографията и пр.	
		250	—	I	3	Купуване книги, абониране, вѣстници, списания и пр.	
		3.800	—	V	20	Наемане помѣщения на митнишкитѣ учрѣждения	
10 {	№ 25 отъ 10/IV 1912 г.	3.000	—	VI	23	Обнародване разни обявления въ мѣстни и иностранны вѣстници и списания	{ Брой 86 отъ 17/IV 1912 г.
		10.000	—	VI	25	Командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица — на послѣднитѣ по опрѣдѣление на Министерския съветъ .	
		400	—	I	2	Канцеларски разноски, отопление, освѣтление, купуване и поправяне мобили, поддържане литографията и пр.	
		1.400	—	V	20	Наемане помѣщения за митнишкитѣ учрѣждения	
11 {	№ 40 отъ 15/V 1912 г.	200	—	V	20	Наемане помѣщения за митнишкитѣ учрѣждения	{ Брой 114 отъ 24/V 1912 г.
		580	—	VI	23	Обнародване разни обявления въ мѣстни и иностранны вѣстници и списания	
		600	—	VI	37	За изплащане изгубени процеси, обезщетения, лихви и разноски по воденето и изпълнението имъ прѣзъ миналата и настоящата година по финансовото вѣдомство	
		330	—	V	20	Наемане помѣщения за митнишкитѣ учрѣждения	
12 {	№ 41 отъ 19/V 1912 г.	10.000	—	VI	21	Печатане бланки, вѣдомости, отчети, регистри по събиране прѣжитѣ данъци, квитанционни книги, списъци и пр. на централното управление и на другитѣ финансови учрѣждения	{ Брой 120 отъ 31/V 1912 г.
		6.300	—	VI	22	Печатане бандероли, гербови марки, пощенски марки, пощенски бонове, спестовни марки, марки за неплатена кореспонденция, отворени карти, карти-писма, задгранични паспорти, разни билети, свидѣтелства за стопанисване добитѣкъ и пр., а така сѣщо и за разноски по прѣнасяне отпечатанитѣ материали, мито, октроа и пр.	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрѣшено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
12	№ 41 отъ 19/V 1912 г.	130	—	VI	23	Обнародване разни обявления въ мѣстни и иностранны вѣстници и списания	Брой 120 отъ 31/V 1912 г.
		100	—	VI	37	За изплащане изгубени процеси, обезщетения, лихви и разноси по воденето и изпълнението имъ прѣзъ миналата и настоящата година по финансовото вѣдомство	
13	№ 44 отъ 25/V 1912 г.	60	—	I	3	Купуване книги, абониране вѣстници, списания и пр.	Брой 118 отъ 29/V 1912 г.
	Всичко . .	61.250					

Министерство на правосъдието.

14	№ 10 отъ 19/II 1912 г.	350	—	I	2	Канцеларски разноси, пощенски, телеграфни и телефонни такси, прѣнасяне разни прѣдмети, чистене, дезинфекциране, малки поправки въ помѣщенията (джамове, ключалки и др. т.), поддържане и поправка мебели, пишущи машини и др. прѣдмети и подвързване книги	Брой 47 отъ 28/II 1912 г.
		7.000	—	II	8	Отопление и освѣтление	
		300	—	III	11	Канцеларски разноси на окръжнитѣ затвори	Брой 53 отъ 6/III 1912 г.
		9.850	—	IV	19	Пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица (на послѣднитѣ по опрѣдѣлене на Министерския съвѣтъ) и пътни по прѣмѣстване на длъжностъ	
15	№ 12 отъ 29/II 1912 г.	1.860	—	IV	22	Възнаграждение на членове въ комисии по законодателни и други работи, били тѣ длъжностни или частни лица	Брой 114 отъ 24/V 1912 г.
		2.692	—	II	7	Канцеларски разноси (както за министерството)	
		615	—	II	8	Отопление и освѣтление	
		2.060	—	II	9	Наемане помѣщения, приспособление на такива и обезщетение за поврѣди въ частни здания	
16	№ 40 отъ 15/V 1912 г.	83	—	III	11	Канцеларски разноси на самитѣ управления	
		890	—	IV	19	Пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица (на послѣднитѣ по опрѣдѣлене на Министерския съвѣтъ) и пътни по прѣмѣстване на длъжностъ	
	Всичко . .	25.700	—				

Министерство на войната.

17	№ 173 отъ 28/XII 1911 г.	4.000	—	IX	18	Отопление и освѣтление помѣщенията и поддържане печитѣ и огнищата, за инсталация и такси за електрическо освѣтление, купуване ламби, стѣкла и други по освѣтлението	Брой 7 отъ 10/I 1912 г.
		8.000	—	IV	27	Поправане и поддържане корабитѣ и адмиралтейството, купуване масло и топлоиво за корабитѣ, мастерскитѣ и други нужди за морската часть	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
18	№ 12 отъ 29/II 1912 г.	2.250	—	VI	13	Четене лекции въ Военното училище и другитѣ военно-учебни заведения и курсове отъ длъжностни, пенсионирани и други лица; за учебни пособия и даване награди, попълване библиотекитѣ; разни разходи по практическитѣ занятия съ ученицитѣ и даване възнаграждение на экзаменаторитѣ	Брой 53 отъ 6/III 1912 г.
		60.000	—	X	26	Пътни, дневни, лагерни и столови пари . .	
		2.000	—	X	30	Пособие за лѣкуване на военно-служашитѣ; възнаграждения на свидѣтели и експерти по сѣдебни дѣла и разноси въ сѣдилищата; възнаграждение на вѣщи лица, консултации по спорни граждански дѣла, врѣди, щети и загуби, причинени на населението прѣзъ врѣме на обучението на войската; възнаграждение на лѣкари и фелдшери, практикуващи по военното вѣдомство; за възнаграждение на експерти по приемане на материали и възнаграждение на экзаменатори при изпитване мюсюлмански младежи	
		343	—	X	38	Изплащане суми по изгубени процеси, обезщетение и разноси по воденето и изпълнението имъ прѣзъ миналитѣ и настоящата години по военното вѣдомство	
		429	—	III	7	Поддържане войнишкото и конското снаряжение, конскитѣ тоалетни принадлежности и за подковаване конетѣ (поправяне раници, наласки, ремъци, тръби, барабани и други по войнишкото снаряжение и за хѣбяване на негоднитѣ, поправяне седлата съ принадлежноститѣ, купуване тоалетни принадлежности и материали и наемане работници за изготвянето и поправянето на предметитѣ или купуване готови такива и разходи за направа на подкови и клинции)	
		520	—	V	10	Поддържане обоза и обозната и артилерийска амуниция въ войсковитѣ части (купуване материали и наемане работници за изработване кола и амуниция)	
19	№ 40 отъ 15/V 1912 г.	1.000	—	VI	11	Поддържане военнитѣ болници и войсковитѣ лазарети и амбулатории, купуване медикаменти и прѣвѣрзочни материали; хирургически и аптечни инструменти и принадлежности, дезинфекция, поддържане болничнитѣ обѣкта и постелни потребности; пране и кършене дрехитѣ, купуване напитки и разни други материали, пужни за гледане на болни хора и коне въ частитѣ и набавяне изкуствени крака, рѣцѣ и др. . . .	Брой 114 отъ 24/V 1912 г.
		4.390	—	IX	18	Отопление и освѣтление помѣщенята и поддържане печитѣ и огнищата, за инсталация и такси за електрическо освѣтление, купуване ламби, стѣкла и др. по освѣтлението	
		3.150	—	IX	19	Поддържане готварскитѣ сѣдове, купуване и поддържане музикантскитѣ инструменти, канцеларски разходи, откупуване бани, правене и поддържане такива въ частитѣ; пране дрехитѣ, постелкитѣ и трапезарийни бели; разни дребни домашни разходи по пазене имуществото въ складоветѣ; поправяне рафтове и пирамиди, бѣлосване, дезинфекция, поддържане чистота въ помѣщенята и др. подобни разходи	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрѣшено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
19	№ 40 отъ 15/V 1912 г.	3.604	—	IX	20	Купуване и поддържане постелнитѣ прѣдмети (завивки, сламеници, чаршафи, възглавници, кревати и слама)	Брой 114 отъ 24/V 1912 г.
		3.450	—	X	23	Купуване коне и другъ добитѣкъ за войската и за изплащане офицерскитѣ коне, умрѣли и стапали негодни за служба; даване премии на тия офицери, които сѣ си купили вече собствено-офицерски вѣдигни коне прѣзъ 1910 г., и на тия които си купуватъ прѣзъ тази година по 300 л. одному .	
		38.000	—	X	24a	Наемане помѣщения, отчуждаване мѣста за нови постройкы и разширяване казармени дворове, ремонтъ и разни дребни поправки въ зданията и довършване на започнати постройкы; даване премии за съставяне проекти за военни постройкы; чистене на комини и нужици и купуване машини за чистене и противъ пожаръ; направа водопроводи и канализации, плащане такси за вода; направа и ремонтъ на грѣмоотводи и заграждане на барутни погребѣ; квартирни пари на военнитѣ аташета: въ Петербургъ 4.000 л. годишно, въ Парижъ и Вiena по 3.600 л. годишно, въ Берлинъ, Цариградъ и Букурещъ по 3.000 л. годишно и въ Бѣлградъ 2.400 л. годишно	
		1.900	—	X	24b	Построяване нови здания за жилища на войници, коне, складове, тирове и пр., съгласно съответния законъ	
		20.000	—	X	26	Пѣтни, дневни, лагерни и столови пари	
		12.000	—	X	29	Печатане закони, устави, положения, правилници, заповѣди по военното вѣдомство и други подобни	
		4.000	—	X	30	Пособие за лѣкуване на военнослужащитѣ; възнаграждения на свидѣтели и експерти по сѣдебни дѣла и разноси въ сѣдилищата; възнаграждение на вѣщи лица, консултация по спорни граждански дѣла, вѣрѣди, щети и загуби, причинени на населението прѣзъ врѣме на обучението на войската; възнаграждение на лѣкари и фелдшери, практикующи по военното вѣдомство; за възнаграждение на експерти по приемане на материяли и възнаграждение на экзаменатори при изпитване мюсюлмански младици	
		11.250	—	X	32	Разходи по произвеждане разни снимки и поддържане Картографическия институтъ (купуване материяли, инструменти и поддържането имъ); за попълване картата Бѣлгария (пѣтни и дневни пари на офицери и чиновници за командировкитѣ по топографически работи) и за други вещевени разходи по снимкитѣ	
		4.000	—	X	33	Поддържане, назепа и залѣсяване укрѣпления (възнаграждение на градинари), купуване и поправяне шанцовѣ и други инженерни инструменти, понтони, велосипеди, телефонни и телеграфни потрѣби, поддържане въздухоплавателнитѣ уреди, автомобили и мастерски	
		825	—	X	38	Изплащане суми по изгубени процесѣ; обезщетение и разноси по воденето имъ прѣзъ миналата и настоящата години по военното вѣдомство	
		1.811	—	X	41	Повръщане неправилно внесени суми въ съкровището по сключени бюджетни управления (чл. 25 алинея първа отъ закона за отчетността по бюджета)	
		186.922	—			Всичко	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавенъ вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
Министерство на търговията и земледѣлието.							
20	№ 165 отъ 13/XII 1911 г.	3.000	—	II	31	Материяли и образци за работене, купуване и поправяне инструменти и машини и за грънчарски пещи	Брой 283 отъ 28/XII 1912 г.
		1.500	—	II	34	Надници до 1-50 л. и за плащане на парче на ученицитѣ-работници	
		500	—	III	66	Канцеларски потрѣби, публикации, отопление и освѣтление, купуване и поправяне мобили, инструменти, купуване книги, вѣстници и списания и др. подобни; опаковане, прѣнасяне и прѣпращане разни нѣща и пощенски такси	
		1.200	—	III	71	Канцеларски потрѣби, публикации, купуване и поправяне мобили, специални книги, вѣстници и списания и пощенски такси	
		700	—	IV	86	Канцеларски потрѣби, купуване и поправяне мобили, отопление и освѣтление, абонаментъ на телефони, купуване книги, вѣстници и списания, публикации, купуване хирургически инструменти, апарати, микроскопи и стѣкларии, лѣкарства, ваксини, субстанции за култури, реактиви и киселини, купуване овце, свине, зайчета и др. животни за опитъ, както и за разноски за храненето имъ и за потрѣбитѣ за тѣхъ вещи въ обора, ризи, прѣстилки и кърпи, облякло и обуща за разсилния и слугитѣ, поддържане градината въ станцията и въобще за дребни потрѣби по поддържане станцията и за другитѣ служащи по ветеринарната частъ . .	
		2.000	—	XI	174	Разноски по водене процеси и за изплащане обезщетения, лихви и изгубени процеси за миналитѣ и текущата години	
		1.410	20	I	5	Наемане помѣщения	
		100	—	II	11	Канцеларски потрѣби, публикации, отопление, освѣтление, книги, вѣстници и списания, мобили и поправката имъ	
		100	—	II	34	Надници до 1-50 л. и за плащане на парче на ученицитѣ-работници	
		1.220	65	III	60	Канцеларски потрѣби, отопление, освѣтление, опаковане, прѣнасяне и прѣпращане разни нѣща и пощенски такси	
21	№ 13 отъ 29/II 1912 г.	12.000	—	XI	173	Пътни и дневни пари за командировки на длъжностни и частни лица	Брой 55 отъ 8/III 1912 г.
		900	—	III	77	Печатане разни книжа	
		35	—	V	97	Купуване медикаменти за добитѣка и персонала, прѣнасяне до болницата заболѣлитѣ работници и войници и разноски по лѣкуването имъ	
		3.850	—	VI	107	Печатане разни квитанционни и др. книги	
22	№ 41 отъ 19/V 1912 г.	5.000	—	XI	173	Пътни и дневни пари за командировки на длъжностни и частни лица	Брой 120 отъ 31/V 1912 г.
		Всичко . .		33.515	85		
Министерство на общественитѣ сгради, пжтищата и съобщенията. (Главна дирекция на пжтищата, благоустройството и сградитѣ).							
23	№ 134 отъ 30/XI 1911 г.	1.500	—	I	2	Канцеларски потрѣби, писма, телеграми и пратки, купуване и поправяне мобили, разни принадлежности за литографията и разноски по прѣвеждане суми въ странство	Брой 275 отъ 9/XII 1911 г.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавенъ вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
23	№ 164 отъ 30/XI 1912 г.	15.000	—	IV	14	Поддържане държавнитѣ здания, за поправки и приспособления, тротоари, огради, водоснабдяване, канали и за разни инсталации въ и около тѣхъ и пристройки къмъ сѣщитѣ	Брой 275 отъ 9/XII 1911 г.
		15.000	—	V	23	Командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица — на послѣднитѣ по опредѣление на Министерския съветъ.	
24	№ 13 отъ 29/II 1912 г.	20.000	—	V	23	Сжщо	Брой 55 отъ 8/III 1912 г.
		2.595	—	V	25	Изгубени процеси, обезщетения, лихви и разности по воденето имъ прѣзъ миналитѣ и настоящата години	
25	№ 40 отъ 15/V 1912 г.	1.216	—	I	3	Отопление и освѣтление	Брой 114 отъ 24/V 1912 г.
		2.033	—	V	23	Командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица — на послѣднитѣ по опредѣление на Министерския съветъ.	
Всичко . .		57.344	—				

(Главна дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата).

26	№ 6 отъ 1/II 1912 г.	2.000	—	VII	32	За купуване, прѣвозъ и мито на канцеларски, инвентарни прѣдмети и мобили, писмени и чертежнишки материали; такси за писма и телеграми; чистене коминитѣ и канцеларнитѣ; пране криватни принадлежности и кърпи; обявления и публикации	Брой 33 отъ 11/II 1912 г.
		7.000	—	XVI	64	Купуване, прѣвозъ и мито на канцеларски и писмени принадлежности и чертежнишки материали; за купуване и подвързване книги и списания за всички външни служби и за набавяне вода	
		10.000	—	XVI	67	Пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица (на послѣднитѣ по опредѣление на Министерския съветъ)	
		350	—	XVI	68	Врѣмenni помощи за погребение бѣдни и пострадали желѣзнопътни чиновници и служещи, пострадали отъ злополука при изпълнение служебнитѣ си обязанности; за купуване изкуствени рждѣ, позѣ, очи и пр.; за прѣнасяне ранени и лѣкуването имъ въ болницитѣ. Възнаграждение на отличившитѣ се служещи	
27	№ 13 отъ 29/II, 1912 г.	600	—	XVI	68	Сжщо	Брой 55 отъ 8/III 1912 г.
		7.000	—	XVI	67	Пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица (на послѣднитѣ по опредѣление на Министерския съветъ)	
		200	—	VII	33	Освѣтление съ електрическа енергия и отопление помѣщенiята на главната дирекция	
28	№ 40 отъ 15/VI 1912 г.	50.000	—	XIII	58	За работници при желѣзнопътнитѣ работилници и депа по надници и по щатъ, изработенъ отъ Министерството на общественитѣ сгради, пжтищата и съобщенията и одобренъ отъ Министерския съветъ	Брой 114 отъ 24/V 1912 г.
		300	—	XVI	68	Врѣмenni помощи и погребение бѣдни и пострадали желѣзнопътни чиновници, служещи и работници. Помощи за лѣкуване чиновници и служещи, пострадали отъ злополука при изпълнение служебнитѣ си обязанности; за купуване изкуствени рждѣ, позѣ, очи и пр.; за прѣнасяне ранени и лѣкуването имъ въ болницитѣ. Възнаграждение на отличившитѣ се служещи	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За погълване			Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§			
28	№ 40 отъ 15/V 1912 г.	700	—	XVI	69		Наемъ помѣщения	Брой 114 отъ 24/V 1912 г.
29	№ 41 отъ 19/V 1912 г.	24.000	—	XIV	61		Километрически и икономически премии и прѣнопувания на тракционния персоналъ и работниците отъ работилницитѣ и депата	Брой 120 отъ 31/V 1912 г.
	Всичко . .	102.150	—					

(Главна дирекция на пошитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ).

30	№ 163 отъ 25/XI 1911 г.	500	—	XIX	91	Поддържане склада, майстерската и литографията	Брой 270 отъ 3/XII 1911 г.
		10.000	—	XXI	108	Пѣтни и дневни пари на длѣжностни и частни лица, командировани по служебни работи (на послѣднитѣ по опредѣленіе отъ Министерския съветъ) и за пѣтни на прѣмѣстенихъ длѣжностни лица	
		6.000	—	XXI	110	Поддържане съществуващитѣ телеграфни и телефонни линии, прѣнасяне стѣлбове и други материали и за поправка на разни жѣлѣзнопѣтни и телефонни прѣдмети	
		1.500	—	XXI	116	Възнаграждение на чиновници и служаци, уволнени по болестъ (чл. 32 отъ закона за чиновницитѣ)	
		75	—	XIX	89	Наемане помѣщения	
31	№ 10 отъ 19/II 1912 г.	1.510	—	XX	98	Километражъ на пѣтующитѣ куриери и пошальони по подвижнитѣ пощенски писалища и сухопѣтнитѣ пощенски трактове; също на началницитѣ и подначалницитѣ на тѣзи писалища	Брой 47 отъ 28/II 1912 г.
		6.771	—	XX	99	Наемане помѣщения на станциитѣ	
		3.000	—	XXI	108	Пѣтни и дневни пари на длѣжностни и частни лица, командировки по служебни работи (на послѣднитѣ по опредѣленіе отъ Министерския съветъ) и за пѣтни на прѣмѣстенихъ длѣжностни лица	
		687	—	XXI	110	Поддържане съществуващитѣ телеграфни и телефонни линии, прѣнасяне стѣлбове и др. материали и за поправка на разни жѣлѣзнопѣтни и телефонни прѣдмети	
			—				
	Всичко . .	30.043	—				

Министерство на търговията и земледѣлието.

(Фондъ „Д-ръ Василияди“).

32	№ 168 отъ 21/XII 1911 г.	100	—	I	7	Поправки и поддържане на училищнитѣ здания, оградата и градината	Брой 270 отъ 3/XII 1912 г.
	Всичко . .	100	—				

Фондъ „Епизоти“.

33	№ 168 отъ 21/XII 1911 г.	5.000	—	II	4	Купуване апарати, микроскопи и аутопсионни инструменти, амбулаторни принадлежности, дезинфекционни пулверизатори и други дезинфекционни прѣдмети, принадлежности срѣдства, медикаменти и пр. за лѣкуване добитѣка отъ заразителни болести, както и за купуване разни животни за приготвяване серуми, вакцини, малеинъ и туберкулинъ въ Софийската ветеринарно-бактериологическа станция, за изпитателна цѣль и за храна на тия животни	Брой 270 отъ 3/XII 1911 г.
	Всичко . .	8.000	—				

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавенъ вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	г.л.	§		
Извънреденъ бюджетъ.							
(Главна дирекция за постройките на желѣзницитѣ и пристанищата).							
34 {	№ 174 отъ 28/XII 1911 г. }	8.000	—	I	3	Капцеларски разноски, писмени принадлежности, печатане книги, бланки, публикации, отопление, освѣтление, телеграми и пратки; купуване и поправяне мобили и пр., обтѣкло на разсилнитѣ, курьеритѣ и моряцитѣ; принадлежности за литография; разноски за прѣвеждане суми въ странство и разлика въ курса отъ чуждитѣ монети, купуване технически книги, списания вѣстници и други	{ Брой 7 отъ 10/I 1912 г.
	Всичко . .	8.000	—				
	А всичко по бюджета за 1911 г.	586.413	25				

„Таблица В

за прѣнесенитѣ суми отъ запазенитѣ фондове за попълване кредититѣ по нѣкои параграфи отъ бюджетитѣ на разнитѣ министерства за 1912 г., съгласно чл. 62 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣнението и допълнението му съ § 5 отъ закона отъ 8 мартъ 1911 г.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
Министерство на външнитѣ работи и на изповѣданията.							
1	№ 94 отъ 16/XI 1912 г.	15.000	—	III	11	Канцеларски потрѣби, писма, телеграми, телефонни абонаменти, печатане бланки и регистри и всѣкакви канцеларски нужди на министерството, легациитѣ, консулствата и мюфтийствата	{ Брой 280 отъ 10/XII 1912 г.
	Всичко . .	15.000	--				
Министерство на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве.							
2	№ 54 отъ 3/VII 1912 г.	1.000	—	V	24	За вѣстници, списания, картини и др. книжа	{ Брой 151 отъ 7/VII 1912 г.
		600	—	V	25	Формено облѣкло на разсилнитѣ при министерството, Софийското градоначалство и окръжнитѣ управления	
		300	—	IX	64	Формено облѣкло на гардианитѣ при карантинитѣ, за разсилнитѣ, лаборантитѣ при дирекцията, бактериологическия, хигиеническия и химическия институти, Александровската болница и „Майчинъ домъ“ „Княгиня Мария-Луиза“	
		1.000	—	X	74	За изплащане изгубени процеси, обезщетения, лихви и разноски по воденето и изпълнението имъ прѣзъ миналитѣ и настоящата години	
3	№ 87 отъ 10/X 1912 г.	500	—	I	2	Канцеларски потрѣби	{ Брой 235 отъ 17/X 1912 г.
		1.000	—	III	10	Награда на отличившитѣ се и помощъ на потърпѣвши загуба стражари при изпълнение службата, а така сѣщо и на частни лица, оказавши съдѣйствие на полицията и на частни лица при несчастни случаи	
		6.000	—	V	23	Купуване и поправяне мобили, покѣщнина, цинкографически плочи, пишущи и др. машини	
		300	—	V	25	Формено облѣкло на разсилнитѣ при министерството, Софийското градоначалство и окръжнитѣ управления	
4	№ 94 отъ 16/XI 1912 г.	1.500	—	V	28	Прѣвозване оръжие, облѣкло и др. правителствени вещи	{ Брой 280 отъ 10/XII 1912 г.
		15.000	—	V	26	Пѣтни и дневни пари за командировки по служебни дѣла и прѣмѣстване чиновници и служаци. За командировки на полицейски стражари извънъ окръга и за прѣвозването имъ по желѣзници и параходи по служба. Пѣтни и дневни пари на членовѣтѣ, които, споредъ избирателния законъ, взематъ участие въ избирателни бюра, сѣщо и на частни лица, командировани отъ министерството и подвѣдомственитѣ му учрѣждения. На послѣднитѣ по опрѣдѣление на Министерския съветъ	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване			Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавенъ вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§			
5	№ 99 отъ 17/XII 1912 г.	12.000	—	V	26		Сжщо	Брой 290 отъ 21/XII 1912 г.
		1.000	—	V	24		За вѣстници, списания, картини и др. книжа	
		500	—	V	27		Дребни и бързи поправки на здания и поддържане градини	
		1.000	—	VI	32		Канцеларски разноски, химикалии, мобили, пощенина, апарати, газолинъ за дирекцията, хигиенически и химически институти	
	Всичко . .	41.700	—					

Министерство на народното просвѣщение.

6	№ 46 отъ 25/V 1912 г.	3.000	—	VIII	44		Наемане помѣщения	Брой 120 отъ 31/V 1912 г.
		5.000	—	XII	88		Откупуване книги, списания и репродукции отъ картини за училищата, читалищата и ученишки награди	
		2.000	—	XII	98		Повръщане неправилно внесени въ съкровището суми по сключени бюджетни упражнения (чл. 25 отъ закона за отчетността по бюджета)	
7	№ 54 отъ 3/VII 1912 г.	3.000	—	IX	57		Запазване и поддържане на старинитѣ: прѣславскитѣ старини, Асѣновата църква до Станимака, месемврийскитѣ църкви, старата църква въ с. Боляа при София и др. архитектурни паметници и за възнаграждение на пазачи на открититѣ неподвижни старини въ Никюпъ, Абоба, Гигентъ, Кюстендилъ и др.	Брой 151 отъ 7/VII 1912 г.
8	№ 59 отъ 24/VII 1912 г.	1.000	—	III	19		Формено облѣкло и обуща на слугитѣ при сръднитѣ училища	
		200	—	IX	59		Формено облѣкло и обуща на разсилнитѣ . .	
		150	—	IX	68		„ „ „ „ „ „	
		3.000	—	XII	88		Откупуване книги, списания и репродукции отъ картини за училищата, читалищата и ученишки награди	Брой 174 отъ 4/VIII 1912 г.
		2.600	—	XII	98		Повръщане неправилно внесени суми въ съкровището по сключени бюджетни упражнения (чл. 25 отъ закона за отчетността по бюджета)	
		5.550	—	XII	100		Изплащане присъденитѣ въ разни врѣмена върху държавното съкровище суми, заедно съ лихвата, сѣдебнитѣ разноски и пр. . .	
	Всичко . .	25.500	—					

Министерство на финанситѣ.

9	№ 67 отъ 25/VIII 1912 г.	3.000	—	I	2		Канцеларски разходи, купуване и поправане мобили, поддържане литографията и пр. . .	Брой 199 отъ 4/IX 1912 г.
		6.000	—	II	7		Канцеларски разноски, отопление, освѣтление, мобилировка и др. подобни разходи на финансовитѣ началници и държавнитѣ адвокати	
		11.000	—	III	10		Канцеларски разноски, отопление, освѣтление, мобилировки и др. подобни разходи . . .	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване			Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§			
9	№ 67 отъ 25/VIII 1912 г.	1.500	—	IV	14		Канцеларски разноси, отопление, освѣтление, мобилировки и др. подобни разходи на акцизнитѣ управления, акцизнитѣ агентства, контролоритѣ при фабрицитѣ, надзирателитѣ на складоветѣ, солницитѣ и пр. . . .	Брой 199 отъ 4/IX 1912 г.
10	№ 95 отъ 2/XII 1912 г.	6.000	—	VI	23		Обнародване разни обявления въ мѣстни и иностранны вѣстници и списания	Брой 45 отъ 25/II 1913 г.
11	№ 99 отъ 17/XII 1912 г.	3.000	—	VI	23		Сжщо	Брой 290 отъ 21/XII 1912 г.
	№ 99 отъ 17/XII 1912 г.	500	—	I	3		Купуване книги, абониране, вѣстници, списания и пр.	
	Всичко . .	31.000	—					
Министерство на правосъдието.								
12	№ 48 отъ 7/VI 1912 г.	1.500	—	IV	24		Изплащане изгубени процеси, разноси по воденето имъ и за обезщетение	Брой 133 отъ 15/VI 1912 г.
13	№ 71 отъ 1/IX 1912 г.	12.000	—	IV	20		Пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица (на послѣднитѣ по опредѣление на Министерския съветъ) и пътни по прѣмстване на длъжностъ	Брой 202 отъ 7/IX 1912 г.
		500	—	IV	24		Изплащане изгубени процеси, разноси по воденето имъ и за обезщетение	
	Всичко . .	14.000	—					
Министерство на войната.								
14	№ 67 отъ 25/VIII 1912 г.	5.000	—	X	21		Канцеларски разходи въ частитѣ, учрѣжденията и заведенията, поддържане музикантскитѣ оркестри (купуване нови инструменти, ноти, нотни столчета и нотна хартия; поправяне инструментитѣ и нотнитѣ столчета и купуване материяли за чистене и спазване на инструментитѣ); разходи за кѣпане на войникитѣ (такси за баня и поддържане банитѣ въ частитѣ; пране на постели и др. бѣлья; купуване и поддържане разнитѣ мобилировачни прѣдмети въ жилищнитѣ помѣщения, канцелариятѣ, складоветѣ и работилницитѣ; разходи за дезинфекции, бѣлосване и чистене на помѣщенията; купуване и поддържане лоднитѣ въ пограничнитѣ роти; купуване и поддържане постелнитѣ принадлежности и разходи за смѣняване на сламата отъ сламеницитѣ и всѣкакъв видъ др. разходи за домакински нужди	Брой 199 отъ 4/IX 1912 г.
		14.500	—	XI	32		Купуване и поддържане разни учебници и др. съчинения за библиотекитѣ въ частитѣ, учрѣжденията и заведенията; купуване и поддържане планове, карти и картини, абонаментъ на вѣстници и списания и печатане закони, устава и др. специални издания; субсидия на войнишка сбирка	
		84.000	—	XI	34		Купуване и поддържане специалното имущество въ инженернитѣ войски (гланцовъ инструментъ), специаленъ инженеренъ обозъ съ амуницията му, понтони, мостове, автомо-	

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	г.л.	§		
14	№ 67 отъ 25/VIII 1912 г.	1.350	—	XI	35	били и каміони, велосипеди, мотоцикли, телефони, телеграфни апарати и линии, прожектори, аероплани, балони, хелиографни апарати, радиотелеграфи, инструменти и уреди по минно-поддривното дѣло, математически инструменти, локомотиви, вагони и материали за дековилни желѣзници и др. такива); поддръжане специалнитѣ матарки въ инженернитѣ войски; купуване нови машини и инструменти въ майстерскитѣ и тѣхното поддръжане; разходи по пълнене балонитѣ, за бензинъ и масла на моторитѣ и машинитѣ, за обрѣзчи на автомобилитѣ, каміонитѣ, мотоциклитѣ и велосипедитѣ; за поддръжане и зарѣзване на укрѣпленията и военитѣ нѣтища	Брой 199 отъ 4/IX 1912 г.
		810	—	XI	40	Устройство и поддръжане лагери и купуване и поддръжане палаткитѣ	
		4.850	—	XI	32	Повръщане неправилно внесени суми въ съкровището по сключени бюджетни упражненія (чл. 25 алинея първа отъ закона за отчетността по бюджета)	
		4.850	—	XI	32	Купуване и поддръжане рѣзни учебници и др. съчинения за библиотекитѣ въ частитѣ, учрѣжденията и заведенията; купуване и поддръжане плакове, карти и картини, абонаментъ на вѣстници и списания; печатане закони, устава и др. специални издания; субсидия на Войнишка сбирка“	Брой 216 отъ 26/IX 1912 г.
		250	—	XI	35	Устройство и поддръжане лагери и купуване и поддръжане палаткитѣ	
		25.000	—	XI	37	Изплащане суми по изгубени процеси, обезщетение и разноски по воденето и изпълнението имъ прѣвъ миналитѣ и настоящата години по военното вѣдомство; възнаграждение на свидѣтели и експерти по сѣдебни дѣла и разноски въ сѣдилищата; възнаграждение на вѣщи лица, консултация по спорни дѣла; врѣди, щети и загуби, причинени на населението прѣвъ врѣме на обучението на войската	
		500	—	XI	40	Повръщане неправилно внесени суми въ съкровището по сключени бюджетни упражненія (чл. 25 алинея първа отъ закона за отчетността по бюджета)	Брой 264 отъ 21/XI 1912 г.
16	№ 89 отъ 6/XI 1912 г.	150.000	—	XI	29	Прѣвозване войскови тежести, разходи по опаковката имъ и наемане прѣвозни сръдства прѣвъ врѣме на лѣтнитѣ запятія	
	Всичко . .	286 260	—				

Министерство на търговията, промишлеността и труда.

17	№ 33 отъ 20/IV 1912 г.	15.000	—	I	2	Канцеларски потрѣби, публикации, отопление и освѣтление, купуване и поправане мобили и абонаментъ на телефонитѣ	Брой 98 отъ 2/V 1912 г.
		2.000	—	I	5	Наемане помѣщения	
	Всичко . .	17.000	—				

№ по редъ	Нумеръ и дата на указъ, съ който е разрѣшено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За погълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавенъ вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
Министерство на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството.							
18	№ 33 отъ 20/IV 1912 г.	2.000	—	I	2	Канцеларски потребности, писма, телеграми и пратки, купуване и поправяне мобили, разни принадлежности за литографията и пр.	Брой 98 отъ 2/V 1912 г.
		6.250	—	I	5	Наемане помѣщения	
		3.000	—	VI	25	Печатане разни книжа, бланки, вѣдомости и пр. и публикуване разни обявления въ мѣстни и иностранны вѣстници	
19	№ 47 отъ 28/V 1912 г.	4.000	—	I	2	Канцеларски потребности, писма, телеграми и пратки, купуване и поправяне мобили, разни принадлежности за литографията и пр.	Брой 121 отъ 1/VI 1912 г.
		17.000	—	V	19п3	За вдигане втори етажъ на държавната Мариинска болница въ Варна	
20	№ 49 отъ 9/VI 1912 г.	40.000	—	III	12	Поддържане и поправяне мостоветѣ, шосетата и кантонерскитѣ домове, доставка и поставяне километрически и хектометрически стълбове и пѣтеноказатели; за валине шосетата, доставка на горивенъ и смазоченъ материалъ за валяцитѣ; купуване и поправяне на разни снаряди и шосейни сѣчива; за посаждане и отглеждане дървчета покрай шосетата и трасиране послѣднитѣ; за волнонаемни работници за поправка на пѣтищата, мостоветѣ и принадлежноститѣ имъ; за почистване пѣтищата отъ снѣгъ, свлачища и пр., както и за бързи поправки на поврѣди, причинени отъ непрѣодолими сили	Брой 136 отъ 19/VI 1912 г. Брой 174 отъ 4/VIII 1912 г. Брой 217 отъ 26/IX 1912 г.
21	№ 59 отъ 24/VII 1912 г.	5.000	—	I	2	Канцеларски потребности, писма, телеграми и пратки, купуване и поправяне мобили, разни принадлежности за литографията и пр.	
22	№ 76 отъ 10/IX 1912 г.	30.000	—	III	12	Поддържане и поправяне мостоветѣ, шосетата и кантонерскитѣ домове, доставка и поставяне километрически и хектометрически стълбове и пѣтеноказатели; за валине шосетата, доставка на горивенъ и смазоченъ материалъ за валяцитѣ; купуване и поправяне на разни снаряди и шосейни сѣчива; за посаждане и отглеждане дървчета покрай шосетата и трасиране послѣднитѣ; за волнонаемни работници, за поправка на пѣтищата, мостоветѣ и принадлежноститѣ имъ; за почистване пѣтищата отъ снѣгъ, свлачища и пр., както и за бързи поправки на поврѣди, причинени отъ непрѣодолими сили	
Всичко . .		107.250	—				
Министерство на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ. (Главна дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата).							
23	№ 33 отъ 20/IV 1912 г.	400	—	II	6	Облѣкло и обува на разсилнитѣ	Брой 98 отъ 2/V 1912 г.
		3.334	—	II	4	Наемане помѣщения	
24	№ 48 отъ 7/VI 1912 г.	4.000	—	XI	42	Изгубени процеси	Брой 133 отъ 15/VII 1912 г.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитъ	Сума		За погълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
25	№ 59 отъ 24/VII 1912 г.	6.000	—	II	2	За купуване, прѣвозъ и мито на инвентарни прѣдмети и мобили; писмени и чертежнишки материяли; такси за писма и телеграми; чистене коминитѣ и канцеларнитѣ; пране креватни принадлежности и кърпи за централното управление; обявления и публикации	Брой 174 отъ 4/VIII 1912 г.
		9.700	—	IV	10	Формено облѣкло на стрѣлочницитѣ, спирачнитѣ, раздавачитѣ на извѣстия, прѣносачитѣ, нощнитѣ пазачи, вратаритѣ, телеграфнитѣ надзорници, ламписти-тенекеджии, ламписти-чистачи и лаборанти	
		10.000	—	IV	15	Товаряне и разтоваряне на стоки отъ параходитѣ по Дунава въ вагонитѣ и обратно	
		8.000	—	IX	35	Купуване, прѣвозъ и мито на писмени принадлежности и чертежнишки материяли; за купуване и подвързване книги и списания за всички външни служби и за набавяне вода за пиене	
26	№ 67 отъ 25/VII 1912 г.	100	—	II	6	Облѣкло и обуца на разсилнитѣ	Брой 199 отъ 4/IX 1912 г.
		2.000	—	XI	39	Врѣмenni помощи за погребение бѣдни и пострадали желѣзнопътни чиновници, служаци и работници. Помощи за лѣкуване чиновници и служаци, пострадали отъ злоупотреба при изпълнение служебнитѣ си обязанности; за купуване изкуствени рждѣ, позѣ, очи и пр.; за прѣнасяне ранени и лѣкуването имъ въ болницитѣ. Възнаграждение на отличивши се служаци	
		5.000	—	XI	42	Изгубени процеси	
		15.000	—	XI	38	Пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длѣжностни и частни лица (на послѣднитѣ по опредѣление на Министерския съвѣтъ)	
27	№ 87 отъ 10/X 1912 г.	4.000	—	II	2	За купуване, прѣвозъ и мито на инвентарни прѣдмети и мобили; писмени и чертежнишки материяли; такси за писма и телеграми, чистене коминитѣ и канцеларнитѣ; пране креватни принадлежности и кърпи за централното управление; обявления и публикации	Брой 235 отъ 17/X 1912 г.
		4.000	—	II	2	Сжщо	
28	№ 95 отъ 2/XII 1912 г.	2.500	—	II	3	Освѣтление съ електрическа енергия и отопление помѣщениата на главната дирекция	Брой 45 отъ 25/II 1913 г.
		10.000	—	IV	13	Маневрени пари на станционния персоналъ (маневристи и стрѣлочници) за извършване маневритѣ въ по-големи гари	
29	№ 99 отъ 17/XII 1912 г.	15.000	—	XI	38	Пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длѣжностни и частни лица (на послѣднитѣ по опредѣление на Министерския съвѣтъ)	Брой 290 отъ 21/XII 1912 г.
		Всичко . .		99.034	—		
(Главна дирекция на пошитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ).							
30	№ 76 отъ 10/IX 1912 г.	31.500	—	XV	74	Прѣнасяне на пощата по сухопътнитѣ пощенски трактове по параходитѣ, по желѣзницитѣ, съ експресъ и отъ вагонитѣ до гаритѣ и обратно	Брой 217 отъ 26/IX 1912 г.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За попълване		Наименование на разхода	Въ кой брой на „Държавен вѣстникъ“ е обнародванъ указътъ
		лева	ст.	гл.	§		
31 {	№ 89 отъ 6/XI 1912 г. }	3.500	—	XVI	82	Ръчна работа и прѣнасяне материалитѣ по постройка на линии; за поддържане на радиотелеграфната станция и на съществуващите линии и за поправка на телеграфнощевските и телефонни прѣдмети	{ Брой 264 отъ 21/XI 1912 г.
	Всичко . .	35.000	—				

Извънреденъ бюджетъ.

(Главна дирекция за постройките на желѣзниците и пристанищата).

32 {	№ 99 отъ 17/XII 1912 г. }	5.000	—	I	4	Канцеларски разноси, писмени принадлежности, печатане книги, бланки, публикации, отопление, освѣтление, телеграми и пратки; купуване и поправки мобили и пр.; облъкло на разсилнитѣ, куриеритѣ, моряцитѣ и пазачитѣ; принадлежности за литография, разноси за прѣвеждане суми въ странство и разлика въ курса отъ чуждитѣ монети, купуване технически книги, списания вѣстници и други	{ Брой 290 отъ 21/XI 1912 г.
	Всичко . .	5.000	—				
	А всичко по бюджета за 1912 г.	676.744	—				

Я. Сакжзовъ: Азъ питамъ: това едно постановление на Министерския съветъ ли е, да бждатъ изпратени тѣмо тѣ, или това е изпращане, което Военното министерство всѣка година при маневритѣ върши, и ако Военното министерство ги е изпратило, специалисти свои ли е изпратило при маневритѣ, или това е само presentation, едно прѣдставяване на нашата държава при тия маневри? Ако е едно прѣдставяване на нашата държава, азъ не разбирамъ отъ какъвъ параграфъ Вие изваждате тия извънредни кредити: по Военното министерство ли сж, по Министерския съветъ ли, по прѣдставяване на държавата ли, по какви работи сж?

Второ, прѣдвидени сж за покриване извънреднитѣ разходи по официалното посѣщение на Негово Величество Царя на виенския и берлинския двореце прѣзъ 1912 г. — 200.000 л. Като не стигатъ тѣ, слѣдъ два мѣсеца се иска добавъченъ кредитъ отъ 50.000 л. за доизплащане всички извънредни разходи за официалното посѣщение пакъ на сѣция. Това сж 250.000 л. Подиръ туй, въ пунктъ 7 имате за разходи по отпразнуването пълнолѣтието на Негово Царско Височество Прѣстолонаслѣдника, Князь Борисъ Търновски, на 20 януарий 1912 г. — 50.000 л.; въ пунктъ 10 за разходи по командировката на прѣдседателя на XV-то обикновено Народно събрание, д-ръ С. Даневъ, въ Ливадия, на чело на извънредната мисия до Негово Величество руския императоръ въ Петербургъ и Москва — 6.000 л.; въ пунктъ 11 за разходи по командировката на Тѣхни Царски Височества Князь Борисъ Търновски и Князь Кирилъ Прѣславски, за да присѣтствуватъ на германскитѣ императорски военни маневри въ Силезия прѣзъ 1912 г. — за което азъ вече споменахъ — 20.000 л.; въ пунктъ 16 за разходи по обявяването и извършването на конкурсъ за проектъ за царски дворецъ въ столицата — 34.000 л.

Както виждате, г. министре и г. г. народни прѣдставители, това сж една суми твърдѣ голѣми, и прѣдметитѣ, за които тѣ се даватъ, сж недостатъчно обосновани. Ние не знаемъ тия посѣщения, които българскиятъ царъ е правилъ на чуждитѣ двореце, вслѣдствие на какви държавни нужди сж изникнали. Второ, ние не знаемъ каква специална военна мисия сж извършили прѣстолонаслѣдникътъ и помалкиятъ синъ на царя въ военнитѣ маневри въ Германия. Разходи по отпразнуване пълнолѣтието на прѣстолонаслѣдника, чини ми се, че тогава сжщо ставаха и нѣкакви други кредити се бѣха отпуснали. И това перо намирамъ за излишно. Оставямъ сумата 6.000 л., дадена на прѣдседателя на Народното събрание д-ръ Даневъ по командировката му въ Ливадия. Това е сравнително една по-малка цифра — не е 50—100—200.000 л. Това е горѣ-долу едно гражданско прѣдставяване — сравнително разумѣва се. За всичко това би трѣбвало да ми се даде обяснения. Слѣдъ това, най-вече ме удивлява, че за обявяването и извършването на конкурсъ за проектъ за царски дворецъ въ столицата се отпускатъ 34.000 л. Какво е това, поощрение на архитектурата ли е, както ми се подишва, или що е собствено? Стариатъ ли дворецъ ще се събаря, та на негово мѣсто ще се прави новъ? Сега впрочемъ държавата се разширява, може-би на друго мѣсто ще се направи, та другъ конкурсъ ще трѣбва да се объяви. Както виждате, г. г. народни прѣдставители, тѣмо намираме и врѣмето, и деня, кога да се гласуватъ тия работи. Това ми прави само печално впечатление. Когато тукъ ние заговаряме за нѣкаква икономия, когато заговаряме за нѣкаква малка помощъ за сграждущитѣ и бѣдствующитѣ, намъ ни се присмиватъ отъ тая маса, а днесъ ни каратъ да гласуваме едни кредити, които надминаватъ половинъ милионъ лева. Това е несъобразно нито съ здравия разумъ, нито съ нѣкаква си национална икономия.

Прѣдседателствующъ Г. Згуревъ: Има лумата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ Т. Теодоровъ: Дълженъ съмъ да дамъ разяснение на очудванията и на запитванията на софийския народенъ прѣдставителъ г. Сакжзовъ.

Никаква бързота въ гласуването, одобрението на тия кредити нѣма. Законътъ за отчетността по бюджета и чл. 126 отъ конституцията даватъ право на правителството, прѣзъ врѣмето, когато Народното събрание не засѣдава, ако се явятъ такива държавни нужди, които не сж могли да бждатъ прѣдвидени по врѣмето на съставянето на бюджета и които трѣбва да се удовлетворятъ, подъ своя отговорностъ да отпусне извѣстни суми, подъ условие, обаче, че въ най-близката сесия на Народното събрание ще бждатъ внесени за одобрение. Това е ставало всѣка година досега, и трѣбва да ви кажа, че всѣка година досега този милионъ, даже когато България е била много по-малка, отколкото е тя днесъ, и съ много по-малкъ бюджетъ, е билъ почти винаги изразходванъ. Обикновено сж изразходвани 900—950—980 хиляди лева. Правителствата сѣ тѣй сж си съставяли бюджетитѣ, че прѣзъ течение на годината, когато камарата не е засѣдавала, сѣ се е оказвало, че има непрѣдвидени работи, поне за единъ милионъ лева и сж го изразходвали. И тази година се е случило така, че Народното събрание, когато е съставяло бюджета за 1912 г., не е могло да прѣдвиди всички тѣзи работи: кждѣ ще отиде царътъ, кждѣ ще отиде прѣстолонаслѣдникътъ, кждѣ ще отиде д-ръ Даневъ, за да прѣдвиди и кредитъ. Яви ли се такава една непрѣдвидена държавна нужда, правителството има право — тѣмо за това е този милионъ — да отпусне извѣстенъ кредитъ. Достоинството на сега прѣдставената вамъ таблица, която всѣка година се е прѣдставявала отъ всички правителства — и сѣ е била одобрявана, разумѣва се, защото то е въпросъ на доверіе къмъ кабинета — е, че тази година сумата е много по-малка, отколкото всѣка друга година, а именно 684.200 л. Не сж се явили, види се, такива извънредни нужди или, като сж се явили, ние не сме ги признали за належачи нужди и по този начинъ не сме похарчили милиона, а сме похарчили за първъ пътъ най-малката сума, най-икономичната — 684.200 л. Г. Сакжзовъ се занимава постоянно съ икономични и финансови въпроси, нѣма освѣнъ да вземе напипътъ бюджети за миналитѣ години и ще види, че тази сума е най-малка, най-икономична, най-скромна. Това, обаче, не значи, че Народното събрание нѣма право да пита, защо даже и тия 684.200 л. сж употребени, защото може да се мине съ 300 или 400, или 200 хиляди лева. И като ликвидирамъ съ първия въпросъ, защо се бърза, защо така набърже гласуваме, ние виждате, че този въпросъ се ликвидира много ясно — ние не бързаемъ, а изпълняваме единъ дългъ, наложенъ намъ отъ закона за отчетността по бюджета: въ тази сесия трѣбва да внесемъ тая таблица, за да се произнесете, да я одобрите.

Не може да бжде сжщо така умѣтна бѣлѣжката на г. Сакжзова, че, когато гласуваме 20.000 л., се пазаримъ и не отстѣпваме, а, когато гласуваме милиони, караме набърже, набърже. Тукъ цифрата не значи нищо. Има случаи, дѣто единиятъ милионъ, който се иска, да е толкова умѣстенъ, че да не прѣдизвиква никакви разисквания и трѣбва да се гласува, или да се признае, че е малко, а има други случаи, когато се иска 6.000 л. и тѣ да бждатъ много, защото нуждитѣ, които се посочватъ, може да не заслужаватъ тѣзи разходи. Тукъ цифрата не играе никаква роль, а умѣтността на разхода играе роль — има ли нужда, съществува ли тази потребностъ на държавата, или е едно разточителство, едно хвърляне на паритѣ. Тѣй че, нека не ви смущава, когато

се явяваме тук и се противимъ за отпушането на пъккви 10—15.000 л. — азъ даже се противя и за 300 л., когато нѣма нужда да се разходватъ — а изказваме готовностъ да гласуваме 2, 3, 5, 8 или 10 милиона, както ще гласуваме за пенсии, и ще ви кажа, че сж малко, гласувайте по-много. Всичко това зависи отъ естеството на нуждитъ и отъ умѣтността на разходитъ.

Изчерпихъ прѣдварително формалнитъ бѣлѣжки и сега пристѣпихъ по същество на работата.

Защо сж отпушнати 200.000 л. и други 50.000 л. извънредни разноси по официалнитъ посѣщения на Негово Величество Царя на виенския и берлинския дворецъ прѣзъ 1912 г.? Тия посѣщения, т. г. народни прѣдставители, не бѣха резултатъ на нѣкаква слободия, на нѣкакво щение на нашия царъ да отиде да посѣщава тѣзи дворецъ, а тѣ бѣха наложени посѣщения, нужни, защото се явяваха въ реда на посѣщенията, които Негово Величество Царятъ направи на всички други дворецъ слѣдъ призоването му за царъ, слѣдъ прогласяването независимостта, и бѣха останали само берлинскитъ и виенскитъ дворецъ, на които не бѣха направени тия посѣщения. Т. г. народнитъ прѣдставители разбиратъ веднага, безъ много обяснения, че, когато държавниятъ глава, слѣдъ като се е прогласилъ за царъ, трѣбва да изпълни единъ извѣстенъ дългъ на вѣжливостъ къмъ великитъ държави, или двороветъ на тия държави и го изпълни по отношение на четири отъ тѣхъ, не може по никой начинъ да не го направи на останалитъ два. По-скоро може да го не направи на никого отъ тѣхъ, но, ако го е направилъ на четири или даже на двѣ отъ тѣхъ, явява се вече необходимостъ да направи на всички, защото, иначе, се счита за прѣнебрѣжение, а не сме ние, нито нашиятъ държавенъ глава, който иде отиде да прави такива прѣдизвикателства, такива прѣнебрѣжения на държавнитъ владѣтели, като на владѣтеля на германския народъ, или на владѣтеля на австро-унгарската монархия. Той трѣбваше да направи тия посѣщения, за да ликвидира този дългъ. Тѣ бѣха вече даже забравени, даже закъснѣли и трѣбваше да ги направи. И както за всички други посѣщения, които е направилъ на другитъ дворецъ, разноситъ се взеха за смѣтка на държавата, а не негови лични разноси, смѣтото стана и сега — пона бене, при други правителства се направиха разходи въ размѣри три пѣти, въ нѣкои случаи два пѣти по-голѣми отъ тѣзи, които прѣдвиждаме сега. Не сме ние, които създадохме този прецедентъ, нито да гласуваме ние първи подобни суми. Посѣщенията се налагатъ отъ факта на независимостта и прогласяването на царството, а пъкъ размѣритъ бѣха опрѣдѣлени по-рано отъ нашитъ прѣдшественици, както казахъ, и въ по-голѣми цифри. Като се употреби всичката икономия, която бѣше възможна, като се отпушнаха най-напрѣдъ 200.000 л., оказа се, че не стигатъ, и трѣбваше, за допълнение на тѣзи разходи, да дадемъ и други 50.000 л. Малко се явява странно за обыкновения умъ не, а за обыкновеното разглеждане на работитъ: защо да се похарчатъ толкова пари за пътуването на единъ държавенъ глава. Така е. Пътува ли единъ сиромашъ човѣкъ, пътува въ трета класа; паритъ като му сж малко, минава много скромно и икономично, но пътува ли другъ единъ, който има извѣстно качество, дълженъ е да пътува въ I-ва класа или даже има нужда да пътува съ експреса, да слѣззе на другъ хотелъ и разноситъ му сж 6 пѣти по-много отъ онѣзи на първия. А когато се касае до посѣщенията на държавни глави — ще ме освободите отъ грижата да ви показвамъ подробности, които ще ви очудятъ — тия посѣщения сж свързани съ такива разходи, съ такива подарѣци, съ такива задължителни отъ приличаето, отъ положението на лицата, декорирания —

понѣкога съ брилянти, понѣкога безъ такива, споредъ ранга — че вие, ако искате да направите посѣщението таково, каквото си е то и както го разбиратъ хората по международното приличие, ще трѣбва да платите, иначе, трѣбва да не го правите никакъ. Тия работи иматъ си и добрата страна, иматъ си и скѣпата страна, но трѣбва да ви кажа, че когато свѣсимъ едното съ другото, ще намѣримъ, че има голѣма полза отъ тѣзи срѣщи и вѣжливости. Може би, за голѣмитъ владѣтели, за владѣтелитъ на силнитъ държави, тия посѣщения ще сж по-малко нужни да ги направятъ на другито и обыкновено не ги правятъ тѣй често и не връщатъ посѣщенията, които имъ правятъ по-долнитъ, по-малкитъ, не за малкитъ това е всѣкога отъ по-голѣма полза, отколкото могатъ да струватъ паритъ за извършването на тия посѣщения. Мисля, че ще ме освободите повече да ви говоря на тази тема. Мога само едно да ви увѣря, че посѣщенията, направени миналата година въ Виена и Берлинъ, при съпровождане на министъръ-прѣседателя, който придружаваше държавния глава, бѣха извънредно полезни за България, независимо отъ това, че тѣ бѣха дължими, че тѣ трѣбваше да се извършатъ. И тѣй паритъ, макаръ да сж 250.000 л., не сж много.

Я. Санжовъ: Резултатитъ ще видимъ.

Министъръ Т. Теодоровъ: На всѣки случай, никой не е похарчилъ по-малко отъ насъ.

Касателно другата сума, за която се пита: защо сж дадени 50.000 л. за отпразнуване пълнолѣтието на прѣстолонаслѣдника. Т. г. народни прѣдставители! Истина е, че за празнуване пълнолѣтието бѣше отпушната една сума отъ Народното събрание на врѣмето си, когато засѣдаваше, и ние мислѣхме, че съ тази сума ще се свърши всичко. Мисля, че сумата, която се прѣдвиди бѣше 120 хиляди лева — не мога точно да опрѣдѣля — но оказа се малка, не стигна. Слѣдъ като се закри Събранието, когато се констатираха окончателно направенитъ разходи и поегитъ задължение — защото знаете, че бѣхме турили специални тренове на разположението на принципетъ, които трѣбваше да дойдатъ тукъ като прѣдставители на другитъ държавни глави, наслѣдни принцове и други отъ най-високъ рангъ, които чуждитъ владѣтели бѣха пратили, за да почетатъ нашето тържество — оказа се, че сумата е недостатъчна и че трѣбва да се отпусне и тая сума; отпугнахме я, и за всичко тя е оправдана, тя не се отпушна безотчетно, а срѣщу направени разходи. И мога да ви увѣря, т. г. народни прѣдставители, че когато прѣлистите историята на другитъ народи и видите за подобни тържества, когато нѣкой прѣстолонаслѣдникъ достига съвършенолѣтие, какви разноси се правятъ, какви салтанати, които на нашитъ възгледи и при нашето релативно богатство ни се показватъ съвършено излишество, вие ще намѣрите, и на врѣмето всички го признаха, че похарченитъ отъ насъ суми за отпразнуването на туй събитие — винаги тържествено и радостно въ всички народи, но у насъ дваждъ и триждъ по-радостно, защото за пръвъ пѣтъ ние имаме шастнето да видимъ първия български прѣстолонаслѣдникъ да достига съвършенолѣтие и приемствеността у нашата династия, тѣй да се каже, осигурена — за нашето състояние тия суми бѣха твърдѣ скромни, и ние мислимъ, че всѣки, който прѣбди обстоятелствата, които изложихъ, прѣгледъ ако щете нашата история и чуждата, трѣбва да ни похвали и да ни каже, че ние сме съумѣли да дадемъ на туй празненство колкото се може повече тържественостъ и сърдечностъ, но съ колкото се може по-малко разходи. И тукъ азъ напълно — заедно съ моитъ другари отъ министерството — съ гордостъ поемамъ отговорността за направенитъ разходи. Който може да направи такива тържества и да

приеме толкова принцове, да извърши всичката тази програма на тържествата, която беше извършена тукъ, съ по-малко разходи, нека ми покаже какъ може да се направи то, нека каже въ какво се е проявило разточителството прѣзъ тѣзи празници.

Я. Сакъзовъ: Тѣ обичатъ да си ходятъ на гости, това е тѣхенъ занаятъ.

Министъръ Т. Теодоровъ: Г. г. народни прѣдставители! Има една друга сума, за която ми се иска обяснение. Тя е, защо сме дали 20 хиляди лева за участието на Тѣхни Царски Височества князетъ Борисъ и Кирилъ въ императорскитъ маневри въ Германия.

Г. г. народни прѣдставители! Тѣхни Царски Височества князетъ Борисъ и Кирилъ трѣбваше да отидатъ на тия императорски есенни маневри, защото имаха специална лична покана за нашитъ князе, азъ мисля, че ние трѣбваше да се чувствуваме толкова горди и доволни отъ това внимание, което се правеше на нашия царски домъ, че трѣбваше да ги прагимъ. И имаше кой да ни завидятъ за това, но нѣмаше кой да помисли, че е възможно да отклонимъ ние подобна една покана. Това е абсолютно немыслимо, това би било едно безумие, което нѣма кой да оправдае. А когато пращате два принца, за да отидатъ да участвуватъ въ извѣстни военни маневри въ продължение на нѣколко дена, ще се съгласите, че това е свържено съ разходи. На тѣхъ не бѣха дадени специални тренове отъ Бѣлградъ или отъ тукъ да ги возятъ безплатно. Това е свържено съ извѣстни разходи, казвамъ, а тия разходи, колко сме ги опрѣдѣлили? — 20 хиляди лева. Е какво искате по-малко? Това не е за пътуване на единъ министъръ, а за пътуване на два принца, и пътуване при тѣзи обстоятелства, за които ви казахъ. Всички тия пътувания сж свързани съ разходи, които сж задължителни и които вие не можете да избѣгнете, освѣнъ ако искате да произведете лошо впечатление. Най-послѣ нашата държава не е държава, която да не може да изнесе разносикъ на своитъ прѣдставители, когато отиватъ въ странство. Вие знаете, че когато нашъ министъръ отива въ странство получава 200 л. на день, а когато отива единъ другъ чиновникъ получава 50 или 70. И да не ислите, че като получава той 200 л., кой знае каква икономия прави отъ тѣхъ. Други сж разносикъ на единия, други сж разносикъ на другия. Слѣдователно, и за тази сума отъ 20 хиляди лева вие не можете да ни критикувате, а ще ни признаете, че сме дали най-малкото, което бѣше възможно да се даде за тѣхното прѣдставителство. Кой рѣши това посѣщение? Азъ ви казахъ, че го рѣши германскиятъ императоръ, защото направи покана, по отиването стана съ съгласието на Министерския съвѣтъ нѣма съмнѣние, и се счита, че се прави тая честъ не лично на принцетъ, а на България, на която тѣ сж единиятъ прѣстолонаслѣдникъ, а другиятъ князь и, слѣдователно, България ще плати разносикъ.

Пита се, защо сж направени разноски за г. Данева. Станаха разходи шестъ хиляди лева.

Г. Торомановъ: Тя е малка сума.

Министъръ Т. Теодоровъ: За пръвъ пѣтъ трѣбваше ние да пратимъ една депутация, която да поздрави руския императоръ, когато той слѣзе на югъ въ своята империя, въ територия, която се мие въ южния си край отъ Черно море, което мие и нашиятъ брѣгове. Обичай международенъ е, когато единъ

държавенъ глава дойде на границата на друга една държава, съседната държава да го поздрави; въ особености, това се практикува между държавни глави, които се считатъ въ съюзни или, тѣй да се каже, особени приятелски отношения. За пръвъ пѣтъ България по ранга си — по-напрѣдъ не можеше да прави това, но сега слѣдъ обявяване независимостта на царството за нея бѣше едно задължение на вѣжливостъ — прати една депутация, която да отиде да поздрави Негово Величество руския императоръ. Тая депутация се състоеше отъ три лица; начело на нея бѣше прѣдседателтъ на Народното събрание, и естествено трѣбваше да платимъ тия разноски. И самъ г. Сакъзовъ призна, че сумата не е Богъ знае колко голѣма. Тия разноски сж опрѣдѣлени отъ закона и затуй тѣ не могатъ да бждатъ голѣми, и послѣ, сж за обикновени смъртни като насть.

Най-послѣ се направи бѣлѣжка по § 16: за разхода по обявяване и извършване на конкурсъ за проектъ за царски дворецъ въ столицата. Този кредитъ е 34 хиляди лева, г. г. народни прѣдставители. За да се опрѣдѣли 34, а не 35, или 40, или 30, направена е най-подробна смѣтка, и ако искате да ви кажа подробности, ще ви кажа, че два пѣти се повръща въ Министерския съвѣтъ да се занимаваме съ този въпросъ: да бждатъ ли 34 или 45 хиляди лева. Направи се най-голѣмата икономия, която е възможна, и слѣдъ като го рѣши Министерския съвѣтъ, пакъ въ компетентното мѣсто, въ Министерството на общественитъ сгради казваха, че тази сума е съвършено недостатъчна за пѣлѣта и искаха 45.000 л. За какво ще бждатъ тия 34 хиляди лева? Тѣ не сж изразходвани; тѣ сж гласувани отъ насть, ще се отнесатъ къмъ бюджета, но не сж изразходвани. Може-би една частъ отъ тѣхъ е ангажирана, а другата, която не се изразходва, ще бжде пакъ икономия, разумѣва се. Г. Сакъзовъ иска обяснения по този въпросъ и азъ ще му ги дамъ охотно. България има нужда отъ построяването на единъ новъ дворецъ за цари, безъ да се събаря този, който сжществува, защото ще ви кажа слѣдующето. Възмете, напр., празника за пълнолѣтието на прѣстолонаслѣдника. Между гоститъ имаше такива, на които ние трѣбваше да дадемъ помѣщение въ двореца: това се изисква отъ ранга на човѣка, отъ нуждата да му се даде особена честъ. Напр., на прѣдставителитъ на руския и германския императори трѣбваше да се даде малко по-другъ приемъ отъ този, който ще се даде на другъ нѣкой владѣтелъ да кажемъ, или на пратеници, които не сж принцове. Въ нашия дворецъ буквално нѣмаше помѣщения, кждѣто да помѣстимъ тѣзи хора и трѣбваше цартъ и царината да излѣзватъ отъ своитъ апартаменти, за да можемъ да намѣримъ достатъчно мѣста и да поканимъ двама или трима гости. Тѣ сж нѣща, които се налагатъ. Вие знаете, че, даже, частни лица трѣбва да иматъ въ къщата си една-две свободни стаи, та когато му дойдатъ на гости роднини, било баджанакъ или шурей да може да ги настани, а не да ги остави на хотелъ, защото за него ще бжде срамота, ако тѣ дойдатъ въ този градъ, даже, когато не ги е канилъ, да не ги вземе въ къщата си, толкозъ повече, когато ги е канилъ и викалъ да дойдатъ. Дворецътъ, въ сегашното си положение, въ особености, слѣдъ увеличаване царското семейство, слѣдъ задомяване единъ день на прѣстолонаслѣдника, слѣдъ задомяване на князь Кирила, е и ще бжде съвършено недостатъченъ да се помѣстятъ нѣкои гости, ако дойдатъ двама-трима души, а ние се надѣваме, че ще имаме въ нашата история дни, когато ще се радваме и ще поканимъ и други да бждатъ свидѣтели на нашата радостъ. Ние не можемъ да се затворимъ сами за себе си и да кажемъ: не ни трѣбватъ гости. Това е една потрѣб-

ност за нацията, една потребност за народа, както е потребност в частния живот на всеки едно от нас да приеме в някой случай гости, да ги свика на софра или да ги свика, за да ги направи участници на своята радост, а понекога и на своята скръб. Прочее, който и да бъде на наше място ще признае, че построяването на един дворец е една историческа необходимост, ако щете, една държавна необходимост. Съ този само дворец, който имаме, ние не можем мина в София. Сега, признавайки тази нужда, която от година на година ще става по-належаща, защото постройката на един дворец не е работа за една или две години, ние рѣшихме да се занимаем съ този въпрос, защото той е вече наврѣмененъ, и не да пристъпимъ вече къмъ самата постройка, но да изучимъ предварително въпроса за мястото и за плана, нѣщо, което, само по себе си, изисква една година. Постройката на единъ дворец — нѣщо, което, тъй да се каже, свидетелствува винаги вѣ живота и историята на народитѣ и за културата имъ прѣзъ дадена епоха, и за архитектурата прѣзъ тази епоха, и за вкуса имъ, и за всичко, и съставлява обикновено исторически паметникъ, който колегото става по-древенъ, толкова е по-дѣненъ — не се започва току-тъй, както може да започне нѣкой, който не дължи никому отчетъ за вкуса си и за срдѣствата. Той трѣбва да бъде нѣщо, което, дѣйствително, да отговаря на цѣльта, за който се строи, трѣбва да се вложи тамъ всичкиятъ талантъ на този народъ въ дадено врѣме, вкуса му къмъ архитектурата, срдѣствата му и т. н.; той не може да се импровизира, а трѣбва да стане обстоятелствено изучаване върху неговия планъ. Е добръ, но прѣдоставено само на нашитѣ слаби сили, ние не можемъ да получимъ единъ такъвъ проектъ; ние не можемъ натовари нашитѣ архитекти въ министерството, които стоятъ съ 450 или 500 л. заплатата, да кажемъ: „Вие, които правите проекти за казарми, или за салхани, или за митници, направете ни единъ такъвъ и за единъ дворецъ“. Трѣбва да стане единъ международенъ конкурсъ. Ние за изработването плановѣтъ на бѣдѣщия ни Университетъ употребихме 2½ години, чутъ-ли не 3 години, и слѣдъ като рѣшихме да го построимъ, недавна пакъ имаше мѣхотии. За него, трѣбва да знаете, ние заплатихме доста значителни суми, два пѣти по-голѣми отъ тѣзи, които сме прѣдвидѣли тукъ за конкурсъ за дворецъ. За да накарате единъ архитектъ чужденецъ, който има вкусъ и познания, да го привлѣчете да вземе участие въ конкурсъ, не е достатъчно да му дадете една премия отъ 5—6.000 л., защото той трѣбва да работи върху този проектъ, може-би, мѣсеци, и послѣ не е сигуренъ, понеже ще бъде конкурсъ, да-ли нѣма да се намѣри другъ нѣкой, който е направилъ по-хубавъ отъ неговия и трудътъ му да пропадне напразно. Заради туй, вие знаете какъ се правятъ конкурситѣ. Дава се една значително по-голѣма премия на онзи, който ще прѣдстави най-добъръ проектъ, но не се оставятъ и онѣзи, които ще прѣдставятъ втори, трети проекти, безъ никакво възнаграждение, а и на тѣмъ се даватъ втора, трета, а по нѣкой пѣтъ и четвърта премия, а на други почетни отзиви, само и само да се осигури участието на повече архитекти и да не каже всѣки единъ отъ тѣхъ: „Дѣ да знаа, че моятъ проектъ ще се приеме; не ша да работя“. Е добръ, затуй тукъ се прѣдвиджда за първа премия 8.000 л., за втора — 5.000 л., за трета — 3.000 л., а за други по — 1.500 л. И тъй, както опрѣдѣлихме тѣзи разходи, които сѣ само за премии, Министерството на общественитѣ сгради ни каза: „Ние нѣма да имаме конкурсъ, ние искаме най-малко 45.000 л., защото има и други нѣкои разходи — не помня какви — които се прѣдвидѣха въ свѣзка съ конкурса.“ Ние отговорихме: добръ,

ако видимъ, че не сѣ достатъчни тѣзи пари, тогава ще ви дадемъ 45.000 л., но сега нѣма да ви ги дадемъ. Втори пѣтъ министерството настоя на своето искане и втори пѣтъ ние отказахме. И това не бѣхме ние, които опрѣдѣлихме сумата, а българскитѣ архитекти, които, ще се съгласите, че не сѣ по-малко скромни отъ васъ или насъ тукъ и знайтъ да цѣнятъ българската пара, тѣ ни казаха, че ние не можемъ да излѣземъ съ тия пари за единъ международенъ конкурсъ за постройката на единъ дворецъ — тази работа не е тъй лесна и не всѣки ще се съгласи да вземе участие. Вие виждате, че прѣди малко гласувахме 1.200 л. мѣсечна заплата на единъ лѣкарь-специалистъ, когато нашитѣ тукъ лѣкари получаватъ 400 л. и пакъ не можемъ да ги осигуримъ да дойдатъ. Така че, сумата 34.000 л., г. г. народни прѣдставители, която ние сме отпуснали, подъ условие, да бъде одобрена отъ васъ, по чл. 126 отъ конституцията, е най-скромната сума, която може да се отпусне. За нея не бива да правимъ шегитѣ, нито пѣмъ да правимъ иронии, защото то е едно сериозно дѣло, което ще отговаря на една сериозна, макаръ художествена, естетическа, но въ сѣщото врѣме и дѣйствителна нужда.

И така, виждате, че забѣлѣжитѣ, които бѣха направени отъ г. Сакжова, върху нѣколко пера, единички, които той, слѣдъ обстоятелствено прѣлистване, надѣвамъ се, на цѣлия законопроектъ, е намѣрилъ, че се нуждаятъ отъ обяснения, иматъ си своитѣ най-разумни обяснения и най-разумни оправдания. Това е едно доказателство, че и при най-строгата критика — това е право на г. Сакжовъ — върху дѣлата на правителството, пакъ не се намѣрватъ такива черни точки, каквито ние сме намѣрвали въ миналото. Народната пара, която тукъ е ангажирана и ще се изразходва, е ангажирана и ще се изразходва по начинъ, който трѣбва да задоволи всички и, слѣдователно, трѣбва да гласувате за одобрението на този законопроектъ.

Прѣдседателствуещъ Г. Згуревъ: Тѣй като никой не иска думата, ще се гласува. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ рѣшението за одобрение указитѣ и докладитѣ за разрѣшенитѣ обикновени свѣрхсметни кредити на разнитѣ министерства прѣзъ 1912 г. и за прѣнесенитѣ суми отъ запазенитѣ фондове за попълване кредититѣ по нѣкои параграфи отъ бюджетитѣ имъ за 1911 и 1912 г., да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство) Приема се.

Слѣдующата точка отъ дневния редъ е: одобрение второто постановление на Министерския съвѣтъ, протоколъ № 110, за сключване договоръ за наемане помѣщение на Българската легация въ Римъ.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ С. Бурмовъ: (Чете)

„Прѣдложение

за одобрение II-то постановление на Министерския съвѣтъ, взето въ засѣданието му отъ 16 септември 1912 г., протоколъ № 110, за сключване договоръ за наемане помѣщение на Българската легация въ Римъ.

„Членъ единственъ. Одобрява се второто постановление на Министерския съвѣтъ, взето въ засѣданието му отъ 16 септември 1912 г., протоколъ № 110, за сключване договоръ за наемане помѣщение на Българската легация въ Римъ за единъ периодъ отъ петъ години, начиная отъ 1 октомври 1912 г.“

Прѣдседателствуещъ Г. Згуревъ: Моля онѣзи г. г. народни прѣдставители, които приематъ прѣдложениято за одобрение II-то постановление на Министерския съвѣтъ, взето въ засѣданието му отъ

16 септември 1912 г., протокол № 110, за сключване договор за наемане помещение на Българската легация в Римъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Приема се.

Има думата г. министърът на финанситъ.

Министъръ Т. Теодоровъ: Азъ ще моля да се вдигне засѣданието, и точкитъ, които сж останали отъ дневния редъ, да останатъ за слѣдующето засѣдание, което ще стане утрѣ, като се поставятъ на трето четене всички законопроекты, които сж минали до днесъ.

Прѣдседателствующъ Г. Згуревъ: Ще имаме засѣдание утрѣ съ слѣдующия дневенъ редъ:

1. Трето четене законопроектитъ: а) за измѣнение и допълнение на закона за извънреденъ свѣрхсѣтенъ кредитъ отъ 50.000.000 л. за военни нужди отъ 29 септември м. г.; б) за продължение даденитъ по закона за митницитъ и закона за общата митническа тарифа срокове срѣщу парични залози и поржчителства и др.; в) за отлагане съставянето и окончателното сключване избирателнитъ списъци прѣзъ т. г.; г) за приемане квитанциитъ за реквизицията отъ 1912/13 г., срѣщу държавни данъци и др. вземания по изпълнителни актове; д) за измѣнение закона за разчитване недоборитъ за слѣтитъ 1877—1905 г.; е) за опрѣдѣляне сумата за обдържането на Негово Царско Височество Прѣстолонаслѣдника, Князъ Борисъ Търновски; ж) за разрѣшение на Плѣвенската градска община да сключи заемъ отъ 100.000 л.; з) за разрѣшение кредити за второто тримѣсечие отъ 1913 г. по редовния и извънредния бюджети, по бюджетитъ на фондоветъ и по бюджета за новоосвободенитъ земи, както и за разрѣшение кредити за нови нужди; и) за опрощение личнитъ данъци: върху занятията,

военния и общинската пѣтна тегоба, за второто полугодие на 1912 г. и цѣрвото полугодие на 1913 г. и глобитъ за ненаврѣменно изплащане данъцитъ на лицата, повикани въ войската прѣзъ 1912 и 1913 г.; к) за допълнение на закона за събиране на прѣжитъ данъци, и л) за признаване права на индустриална концесия: за циментъ и хидравлическа варъ, първо, на П. Петровъ, и второ, на Г. Поповъ и др.

2. Второ четене законопроекта за отсичане 10.000.000 л. размѣни сребърни и 5.000.000 л. никелови и бронзови монѣти.

3. Първо четене прѣдложенията на народнитъ прѣдставители: а) отъ д-ръ Н. Радевъ, за измѣнение §§ 11 и 12 отъ положението за паричното довольствие на военнослужащитъ въ военно врѣме; б) отъ Х. Ковачевъ и др., за отпущане 100.000 л. на комитета за раздаване парични помощи на раненитъ войници; в) отъ сжщия и др. за прибавление забѣлжка къмъ чл. 13 отъ закона за окржжитъ съвѣти, и г) отъ И. Кацаровъ и др., за позволяване бесплатно кѣпане въ държавнитъ минерални бани на заболѣлитъ войници прѣзъ освободителната война.

4. Разглаждане прѣдложенията: а) за приемане на държавна служба австрийска подданикъ А. Хампелъ; б) за приемане на служба при Свищовската държавна търговска гимназия белгийския подданикъ М. Фердинандъ, и в) за нелишаването отъ лихви за 1912 г. клиентитъ на спестовната каса, които по причина на нахождането имъ въ редоветъ на войската нѣматъ възможность да изпълнятъ постановленията на чл. чл. 203 и 204 отъ закона за почитъ и пр.

Като г. г. народни прѣдставители приематъ прочетения дневенъ редъ, моля, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Приема се.

Обявявамъ засѣданието за вдигнато.

(Вдигнато въ 5 ч. 45 м.)

Прѣдседателствующи подпрѣдседатели: { А. Буровъ.
Г. Згуревъ.

Секретари: { М. Гайдовъ.
С. Бурмовъ.

Началникъ на Стенографското бюро: Т. Гължбовъ.